

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

BUDITE NA PRAVNOJ STRANI

online@paragraf.rs

www.paragraf.rs

Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**

Sve informacije o propisu nađite [OVDE](#)

ZAKON

O JAVNOM INFORMISANJU I MEDIJIMA

("Sl. glasnik RS", br. 92/2023 i 51/2025)

I OSNOVNE ODREDBE

Javno informisanje i mediji

Član 1

Javno informisanje ostvaruje se putem medija.

Cilj zakonskog regulisanja

Član 2

Pravila o javnom informisanju obezbeđuju i štite iznošenje, primanje i razmenu informacija, ideja i mišljenja putem medija u cilju unapređivanja vrednosti demokratskog društva, sprečavanja sukoba i očuvanja mira, sprečavanja govora mržnje i netolerancije, istinitog, blagovremenog, verodostojnog i potpunog informisanja uključujući i informisanje i podizanje nivoa poznavanja ljudskih i manjinskih prava i omogućavanja slobodnog razvoja ličnosti.

Predmet zakonskog regulisanja

Član 3

Ovim zakonom uređuje se način ostvarivanja slobode javnog informisanja koja posebno obuhvata slobodu prikupljanja, objavljivanja i primanja informacija, slobodu formiranja i izražavanja ideja i mišljenja, slobodu štampanja i distribucije novina i slobodu proizvodnje, pružanja i objavljivanja audio i audio-vizuelnih medijskih usluga, slobodu širenja informacija i ideja preko interneta i drugih platformi, kao i slobodu izdavanja medija i obavljanja delatnosti javnog informisanja.

Ovim zakonom uređuju se i načela javnog informisanja, javni interes u javnom informisanju, obezbeđivanje i raspodela sredstava za ostvarivanje javnog interesa, Jedinstveni informacioni sistem za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja, impresum, skraćeni impresum i identifikacija, javnost podataka o medijima, Registar medija i Evidencija proizvođača medijskih sadržaja, zaštita medijskog pluralizma, pravo novinara na radu i povodom rada, položaj urednika, novinara i predstavnika stranih medija, distribucija medija, privremeno čuvanje i uvid u medijski zapis, posebna prava i obaveze u javnom informisanju, informacije o ličnosti, sredstva i postupci pravne zaštite, nadzor nad primenom odredaba zakona, kao i kaznene odredbe.

Termini koji se koriste u ovom zakonu, a koji imaju rodno značenje, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni ženski i muški pol lica na koje se odnose.

Sloboda javnog informisanja

Član 4

Javno informisanje je slobodno i ne podleže cenzuri.

Zabranjena je neposredna i posredna diskriminacija urednika medija, novinara i drugih lica u oblasti javnog informisanja, naročito prema njihovoj političkoj opredeljenosti i uverenju ili drugom ličnom svojstvu.

Ne sme se ugrožavati slobodan protok informacija putem medija, kao ni uređivačka autonomija medija, a naročito vršenjem pritiska, pretnjom, odnosno ucenom urednika, novinara ili izvora informacija.

Fizički napad na urednika, novinara i druga lica koja učestvuju u prikupljanju i objavljivanju informacija putem medija kažnjava se na osnovu zakona.

Sloboda javnog informisanja ne sme se povređivati zloupotrebom službenog položaja i javnih ovlašćenja, svojinskih i drugih prava, kao ni uticajem i kontrolom nad sredstvima za štampanje i distribuciju novina ili mrežama elektronskih komunikacija koje se koriste za distribuciju medijskih sadržaja, odnosno platformama posredstvom kojih se vrši distribucija medijskih sadržaja.

Informisanje o pitanjima od interesa za javnost

Član 5

Putem medija objavljuju se informacije, ideje i mišljenja o pojavama, događajima i ličnostima o kojima javnost ima opravdan interes da zna, bez obzira na način na koji su pribavljene informacije, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Svako ima pravo da istinito, potpuno i blagovremeno bude obavešten o pitanjima od javnog značaja i sredstva javnog obaveštavanja su dužna da to pravo poštuju.

Zaštita medijskog pluralizma i zabrana monopola u oblasti javnog informisanja

Član 6

Radi omogućavanja građanima da formiraju sopstveno mišljenje o pojavama, događajima i ličnostima, obezbeđuje se raznovrsnost izvora informacija i medijskih sadržaja.

Radi zaštite konkurencije i raznovrsnosti ideja i mišljenja, zabranjeno je svako delovanje i postupanje koje ograničava, sprečava ili narušava konkurenciju u oblasti javnog informisanja.

Niko ne može imati monopol na objavljivanje informacija, ideja i mišljenja u mediju.

Niko ne može imati monopol na osnivanje, odnosno distribuciju medija.

Javnost podataka o medijima

Član 7

Radi formiranja sopstvenog mišljenja o verodostojnosti i pouzdanosti informacija, ideja i mišljenja objavljenih u medijima, radi sagledavanja mogućeg uticaja medija na javno mnjenje, kao i radi zaštite medijskog pluralizma omogućava se javnost podataka o medijima.

Položaj nosilaca javnih i političkih funkcija

Član 8

Izabran, postavljen, odnosno imenovan nosilac javne i političke funkcije dužan je da trpi iznošenje kritičkih mišljenja, koja se odnose na rezultate njegovog rada, odnosno politiku koju sprovodi, a u vezi je sa obavljanjem njegove funkcije bez obzira na to da li se oseća lično povređenim iznošenjem tih mišljenja.

Obaveza novinarske pažnje

Član 9

Urednik i novinar dužni su da s pažnjom primerenom okolnostima i u skladu sa pravilima novinarske struke, pre objavljivanja informacije koja sadrži podatke o određenoj pojavi, događaju ili ličnosti provere njeno poreklo, istinitost i potpunost.

Urednik i novinar dužni su da preuzete informacije, ideje i mišljenja prenesu verodostojno i potpuno, a ako se informacija preuzima iz drugog medija - da navedu i naziv tog medija.

Ukoliko se informacije preuzimaju između uređivački oblikovanih internet stranica urednik i novinar dužni su da postave link uređivački oblikovane internet stranice sa koje se sadržaj preuzima.

Ustanove javnih medijskih servisa

Član 10

Ustanove javnih medijskih servisa i drugi mediji koji deluju u skladu s načelima javnih medijskih servisa posebno su dužni da o pojavama, događajima i ličnostima izveštavaju pravovremeno i nepristrasno, da omoguće izražavanje ideja i mišljenja koja su zastupljena u zajednici, da podstiču na raspravu u duhu tolerancije, o svim temama od interesa za javnost, da proizvode raznovrsne programske sadržaje i da teže najvišem nivou kvaliteta usluga.

Prava izdavača

Član 11

Svi su dužni da poštuju prava izdavača medija i pružalaca audio i audio-vizuelne medijske usluge (u daljem tekstu: izdavač).

Fizička i pravna lica, domaća i strana, imaju jednako pravo na izdavanje i druga prava u oblasti javnog informisanja, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorom.

Ostvarivanje prava na informisanje osoba sa invaliditetom

Član 12

U cilju zaštite interesa osoba sa invaliditetom i obezbeđivanja njihovog ravnopravnog uživanja prava na slobodu mišljenja i izražavanja, Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, preduzima mere kojima im se omogućava da nesmetano primaju informacije namenjene javnosti, u primerenom obliku i primenom odgovarajuće tehnologije, i obezbeđuje deo sredstava ili drugih uslova za rad medija koji objavljuju informacije na znakovnom jeziku ili Brajevom pismu ili na drugi način omogućavaju tim licima da nesmetano ostvaruju prava u javnom informisanju.

Republika Srbija preduzima mere da informativni, obrazovni, kulturni i zabavni sadržaji budu pristupačni osobama sa invaliditetom.

Ostvarivanje prava na informisanje pripadnika nacionalnih manjina

Član 13

U cilju omogućavanja ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina na informisanje na sopstvenom jeziku i pismu i negovanje sopstvene kulture i identiteta, Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave obezbeđuje deo sredstava, putem sufinansiranja, ili drugih uslova za rad medija koji objavljuju informacije na jezicima nacionalnih manjina, preko organa nadležnog za poslove javnog informisanja.

Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina obezbeđuje iz budžeta deo sredstava za izdavanje novina na jezicima nacionalnih manjina. Pravo na sufinansiranje imaju izdavači novina čiji su osnivači nacionalni saveti nacionalnih manjina registrovani na teritoriji Republike Srbije.

Kriterijume za dodelu sredstava, način raspodele i utvrđivanje iznosa sredstava iz stava 2. ovog člana urediće Vlada posebnim aktom.

Primena i tumačenje odredaba zakona

Član 14

Odredbe ovog zakona ne mogu se tumačiti ili primeniti na način kojim se ukida sloboda javnog informisanja ili ograničava u meri većoj od propisane ovim zakonom.

Odredbe ovog zakona tumače se i primenjuju u skladu sa opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, važećim međunarodnim standardima ljudskih i manjinskih prava, kao i praksi međunarodnih institucija koje nadziru njihovo sprovođenje.

II JAVNI INTERES U JAVNOM INFORMISANJU

Javni interes

Član 15

Javni interes u oblasti javnog informisanja je:

1) istinito, nepristrasno, pravovremeno i potpuno informisanje svih građana Republike Srbije;

- 2) informisanje na maternjem jeziku i pismu pripadnika nacionalnih manjina;
- 3) informisanje o temama od lokalnog i regionalnog značaja;
- 4) informisanje inostrane javnosti na stranim jezicima i pismima, kada je to od interesa za Republiku Srbiju;
- 5) informisanje na srpskom jeziku i ćirilicom pismu pripadnika srpskog naroda koji žive van teritorije Republike Srbije;
- 6) unapređivanje medijskog i novinarskog profesionalizma i etičkih standarda, bezbednosti i zaštiti novinara i medijskih radnika;
- 7) podrška proizvodnji medijskih sadržaja radi negovanja i očuvanja kulturnog identiteta srpskog naroda i nacionalnih manjina na teritoriji Republike Srbije;
- 8) podrška proizvodnji medijskih sadržaja u cilju zaštite i razvoja ljudskih i manjinskih prava i demokratije, unapređivanja pravne i socijalne države, slobodnog razvoja ličnosti i zaštite dece i mladih, i ostalih osetljivih grupa, razvoja kulturnog i umetničkog stvaralaštva, razvoja obrazovanja, uključujući i medijsku pismenost kao deo obrazovnog sistema, razvoja nauke, razvoja sporta i fizičke kulture i zaštite životne sredine i zdravlja ljudi;
- 9) podrška proizvodnji medijskih sadržaja namenjenih osobama sa invaliditetom i prilagođavanju sadržaja na srpski znakovni jezik, Brajevo pismo, audiodeskripciju i druge primerene oblike osobama sa senzornim i intelektualnim invaliditetom;
- 10) podrška proizvodnji medijskih sadržaja u cilju podizanja interesovanja građana za raspologanje sredstvima u javnoj svojini;
- 11) podrška proizvodnji medijskih sadržaja u cilju promovisanja tolerancije, rodne ravnopravnosti i međukulturnog dijaloga, sprečavanje svih oblika diskriminacije u javnom prostoru radi unapređenja uzajamnog poštovanja i razumevanja građana koji žive na teritoriji Republike Srbije, bez obzira na njihov etnički, kulturni, jezički, rodni ili verski identitet;
- 12) razvijanje i sprovođenje koordinisane nacionalne politike, medijske, informacione i digitalne pismenosti;
- 13) informisanje o procesu evropskih integracija Srbije, zajedničkom evropskom kulturnom, istorijskom i geografskom području, kao i o politikama, vrednostima i budućnosti Evropske unije;
- 14) podrška proizvodnji medijskih sadržaja u cilju unapređivanja bezbednosti i zaštiti novinara i medijskih radnika;
- 15) podrška proizvodnji medijskih sadržaja radi razvijanja svesti o ravnopravnosti, unapređivanju rodne ravnopravnosti i eliminisanja stereotipa i predrasuda prema pripadnicima i pripadnicama grupa koje su u riziku od diskriminacije.

Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave stara se o ostvarivanju javnog interesa podstičući raznovrsnost medijskih sadržaja, slobodu izražavanja ideja i mišljenja, slobodan razvoj nezavisnih i profesionalnih medija i podsticajno okruženje za održivost medija što doprinosi zadovoljavanju potreba građana za informacijama i sadržajima iz svih oblasti života, bez diskriminacije.

Ostvarivanje javnog interesa

Član 16

Republika Srbija ostvaruje javni interes u oblasti javnog informisanja isključivo:

- 1) formiranjem javnih servisa na republičkom i pokrajinskom nivou, u skladu sa zakonom;
- 2) formiranjem ustanove radi ostvarivanja prava na javno informisanje stanovništva na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija;
- 3) omogućavanjem nacionalnim savetima nacionalnih manjina da osnivaju ustanove i privredna društva radi ostvarivanja prava na javno informisanje na jeziku nacionalne manjine, odnosno fondacije radi ostvarivanja opštekorišnog cilja unapređenja javnog informisanja na jeziku nacionalne manjine, u skladu sa zakonom;
- 4) sufinansiranjem projekata u oblasti javnog informisanja radi ostvarivanja javnog interesa;
- 5) stvaranjem podsticajnog okruženja za rad medija civilnog sektora;
- 6) stvaranjem podsticajnog okruženja za rad medija za izveštavanje o lokalnim i regionalnim temama;
- 7) stvaranjem podsticajnog okruženja za rad višejezičnih medija;
- 8) izradom i sprovođenjem mera razvoja, informacione i digitalne pismenosti i stvaranje koordinisane nacionalne mreže za medijsku, informacionu i digitalnu pismenost.

Podsticajno okruženje podrazumeva stvaranje i održavanje političkog, ekonomskog i društvenog okruženja koje medijima treba da obezbede slobodan rad, bez pritiska.

Akt o osnivanju ustanove, privrednog društva odnosno fondacije iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana, posebno uređuje način izbora i imenovanja organa upravljanja, a kada je ustanova, privredno društvo odnosno fondacija izdavač medija, i glavnog urednika medija, na način koji obezbeđuje punu uređivačku nezavisnost i autonomiju medija.

Direktora ustanove, privrednog društva odnosno upravitelja fondacije, a kad je ustanova, privredno društvo odnosno fondacija izdavač, i glavnog urednika medija, imenuje i razrešava organ upravljanja, na period od četiri godine, a na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Dve trećine članova organa upravljanja ustanove iz stava 1. tačka 2) ovog člana, čine nezavisni članovi, a to su lica koja najmanje tri godine pre imenovanja za člana upravnog odbora ustanove iz stava 1. tačka 2) ovog člana nisu bili funkcioneri u smislu propisa kojima se reguliše sprečavanje sukoba interesa prilikom vršenja javne funkcije.

Prilikom imenovanja članova organa upravljanja ustanove, privrednog društva, odnosno fondacije iz stava 1. tač. 1)-3) ovog člana mora se voditi računa o uravnoteženoj zastupljenosti polova.

Član 17

Načela rada medija čiji su izdavači osnovani od strane nacionalnih saveta nacionalnih manjina moraju biti usklađena sa načelima rada javnih medijskih servisa.

Uređivačka politika medija čiji su izdavači osnovani od strane nacionalnih saveta nacionalnih manjina je nezavisna od osnivača.

Ostvarivanje profesionalnih i etičkih standarda u radu medija čiji su izdavači osnovani od strane nacionalnih saveta nacionalnih manjina obezbeđuju se donošenjem internog akta koji usvajaju nacionalni savet nacionalne manjine i izdavač čiji je osnivač nacionalni savet nacionalne manjine. Interni akt bliže uređuje odnose između osnivača i izdavača čiji je osnivač nacionalni savet nacionalne manjine.

Prilikom izbora glavnog urednika medija čiji su izdavači osnovani od strane nacionalnih saveta nacionalnih manjina obavezno je pribaviti mišljenje redakcije o kandidatu. Redakcija se o kandidatu za glavnog urednika izjašnjava tajnim glasanjem.

Članovi organa upravljanja izdavača medija čiji su osnivači nacionalni saveti nacionalnih manjina ne mogu biti predsednik nacionalnog saveta nacionalne manjine, predsednik i članovi izvršnog odbora nacionalnog saveta nacionalne manjine, nosioci javnih funkcija i funkcija u političkoj stranci, kao ni lica čije bi članstvo u organu upravljanja moglo da dovede do sukoba interesa u skladu sa propisom koji reguliše sprečavanje sukoba interesa pri obavljanju javne funkcije.

Članovi organa upravljanja izdavača čiji su osnivači nacionalni saveti nacionalnih manjina imenuju se iz reda uglednih stručnjaka iz oblasti koje su od značaja za obavljanje poslova medija čiji su izdavači osnovani od strane nacionalnih saveta nacionalnih manjina (stručnjaci iz oblasti medija, kulture, menadžmenta, prava i finansija).

Zastupnik izdavača čiji je osnivač nacionalni savet nacionalne manjine mora da ispunjava uslove kao i član organa upravljanja kao i da ima iskustva u upravljanju medijima.

Izdavači čiji su osnivači nacionalni saveti nacionalnih manjina dužni su da svake godine objave finansijski izveštaj i izveštaj o sprovođenju internog akta.

III SUFINANSIRANJE PROJEKATA U OBLASTI JAVNOG INFORMISANJA RADI OSTVARIVANJA JAVNOG INTERESA

Način obezbeđivanja i raspoređivanja sredstava

Član 18

Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave obezbeđuje iz budžeta deo sredstava za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja i raspoređuje ih na osnovu sprovedenih javnih konkursa (u daljem tekstu: konkurs) i pojedinačnim davanjima, na osnovu propisa o dodeli državne pomoći i zaštiti konkurencije, bez diskriminacije.

Sredstva koja se, u skladu sa stavom 1. ovog člana, dodeljuju i prenose na poseban namenski račun kod Uprave za trezor ne podležu prinudnoj naplati u postupku izvršenja u skladu sa propisima kojima se uređuje izvršenje i obezbeđenje.

Prilikom odlučivanja o iznosu sredstava, kao i minimalnog i maksimalnog iznosa sredstava koji će se rasodeljivati na svakom raspisanom konkursu iz stava 1. ovog člana, organ javne vlasti polazi od stvarnih troškova proizvodnje medijskih sadržaja za koje se ti konkursi raspisuju.

Stav 3. ovog člana primenjuju se shodno i na konkurse koji se raspisuju za projekte stručne edukacije, unapređenja profesionalnih i etičkih standarda i istraživanja u oblasti javnog informisanja.

Za pojedinačna davanja može se opredeliti najviše 5% sredstava od ukupno opredeljenih sredstava za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja.

Konkursi

Član 19

Konkurs se raspisuje za projekte:

1) proizvodnje medijskih sadržaja;

2) stručne edukacije, unapređenja profesionalnih i etičkih standarda i istraživanja u oblasti javnog informisanja.

Republika Srbija raspisuje konkurs radi obezbeđivanja uslova za rad medija koji informišu osobe sa invaliditetom kao i pripadnike srpskog naroda u zemljama regiona na srpskom jeziku.

Iznos sredstava namenjenih projektima proizvodnje medijskih sadržaja ne može biti manji od 90% iznosa sredstava opredeljenih za konkurs.

Konkurs se raspisuje i sredstva se dodeljuju za projekte čija realizacija može trajati do godinu dana od dana donošenja odluke o dodeli sredstava.

Rok za realizaciju projekta može biti produžen odlukom organa koji je raspisao konkurs u slučaju nastupanja opravdanih okolnosti.

Raspisivanje konkursa

Član 20

Polazeći od javnog interesa, definisanog u članu 15. ovog zakona i izveštaja iz člana 28. ovog zakona organ nadležan za poslove javnog informisanja Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, u skladu sa propisima kojim se reguliše rad ovih organa, (u daljem tekstu: organ koji raspisuje konkurs) donosi odluku o konkursima koji se raspisuju u toku kalendarske godine.

Organ koji raspisuje konkurs pribavlja preporuku nacionalnih saveta nacionalnih manjina, čiji pripadnici žive na teritoriji nadležnosti organa koji raspisuje konkurs, o medijskim sadržajima koji su potrebni određenoj nacionalnoj manjini, radi podizanja kvaliteta informisanja na maternjem jeziku.

Organ koji raspisuje konkurs dužan je da ga raspiše najkasnije do 1. marta tekuće godine za tu kalendarsku godinu.

U slučaju da organ iz stava 3. ovog člana obustavi konkursni postupak koji je pokrenuo u skladu sa odredbama ovog zakona, dužan je da ponovo raspiše konkurs u roku od 30 dana od dana obustave konkursnog postupka.

Organ koji raspisuje konkurs naročito vodi računa o unapređenju kvaliteta informisanja lica iz čl. 12. i 13. ovog zakona.

Organ nadležan za poslove javnog informisanja Republike Srbije raspisuje konkurs radi unapređenja kvaliteta informisanja građana koji žive na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija.

Konkurs se raspisuje u obliku javnog poziva i objavljuje se na veb prezentaciji organa iz stava 1. ovog člana, kao i na veb portalu Jedininstvenog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja.

Sadržina konkursa

Član 21

Konkursom se određuje:

- 1) namena sredstava koja se dodeljuju po konkursu i njihov iznos, kao i minimalni i maksimalni iznos koji može biti odobren za realizaciju projekta;
- 2) pravo učešća na konkursu;
- 3) uslovi za učešće na konkursu;
- 4) kriterijumi za ocenu projekata;
- 5) rokovi u kojima se sprovodi konkurs;
- 6) dokumentacija koju prilaže podnosilac projekta.

Konkursom se upućuje i poziv za predlaganje članova za rad komisija za ocenu projekata koji se podnose na raspisanom konkursu.

Pravo učešća na konkursu

Član 22

Pravo učešća na konkursu ima:

- 1) izdavač čiji je medij upisan u Registar medija u skladu sa zakonom, i koji ima odgovarajuće ovlašćenje za pružanje medijske usluge u skladu sa zakonom koji uređuje elektronske medije odnosno koji je upisan u Registar medijskih usluga koji vodi Regulatorno telo za elektronske medije, kada se radi o elektronskim medijima;
- 2) lice koje se bavi proizvodnjom medijskih sadržaja i koje je upisano u Evidenciju proizvođača medijskih sadržaja i koje priloži dokaz da će sufinansiran medijski sadržaj biti realizovan putem medija koji ispunjava uslove iz tačke 1) ovog stava.

Pravo učešća na konkursu iz člana 19. stav 1. tačka 2) ovog zakona ima svako pravno lice, odnosno preduzetnik, izuzev lica predviđena članom 52. stav 1. ovog zakona.

Odredbe iz stava 1. ovog člana ne primenjuju se na izdavače koji su registrovani na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija, kao i na izdavača čije je sedište u nekoj od zemalja regiona.

Pravo učešća na konkursu radi obezbeđivanja uslova za rad medija koji informišu pripadnike srpskog naroda u zemljama regiona imaju izdavači čije je sedište u nekoj od zemalja regiona.

Pravo učešća na konkursu nemaju izdavači, odnosno lica koja se bave proizvodnjom medijskih sadržaja sa istim projektom koji je podržan na konkursima koje raspisuje Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave i za koji je korisnik organu dostavio izveštaj o realizaciji projekta.

Pravo učešća na konkursu nemaju izdavači sa medijem u kome nisu objavljeni osnovni podaci o mediju u obliku impresuma.

Pravo učešća na konkursu nemaju izdavači koji se finansiraju iz javnih prihoda za obavljanje delatnosti u oblasti javnog informisanja.

Uslovi za učešće na konkursu

Član 23

Na konkursu se može konkurisati samo s jednim projektom.

Projekat u smislu ovog zakona podrazumeva zaokruženu programsku celinu ili deo celine (žanrovska i vremenska) kojom se doprinosi ostvarivanju javnog interesa predviđenog članom 15. ovog zakona.

Projekat u smislu ovog zakona ne podrazumeva praćenje društvenih, ekonomskih, političkih, kulturnih, sportskih i drugih dešavanja na dnevnom nivou (vesti, centralna informativna emisija, jutarnji program, pregled dana i sl.).

Izdavač više medija može konkurisati s jednim projektom za svaki medij.

Učesnik konkursa može podneti zahtev za sufinansiranje projekta u iznosu koji ne prelazi 80% opravdanih troškova predloženog projekta, a najviše do iznosa utvrđenog konkursom.

Učesnik konkursa za proizvodnju medijskih sadržaja za televizije može podneti zahtev za sufinansiranje projekata u iznosu koji ne prelazi 50% opravdanih troškova proizvodnje medijskih sadržaja, a najviše do iznosa utvrđenog konkursom.

Učesnik konkursa koji je u tekućoj kalendarskoj godini već koristio sredstva namenjena projektom sufinansiranju u oblasti javnog informisanja na republičkom, pokrajinskom ili lokalnom nivou može učestvovati na konkursu za sufinansiranje istog projekta samo još jednom u toj godini, i to u iznosu koji, uz sredstva koja je već dobio, ne prelazi 80% opravdanih troškova, odnosno 50% opravdanih troškova za televizije.

Učesnik konkursa, koji ne raspolaže odgovarajućim kapacitetima, može angažovati drugo lice za proizvodnju medijskog sadržaja čija vrednost ne prelazi 20% od iznosa sredstava koji je organ dodelio za realizaciju projekta, pod uslovom da je to lice upisano u Evidenciju proizvođača medijskih sadržaja.

Lice koje je angažovano za proizvodnju dela medijskog sadržaja iz stava 8. ovog člana ne može biti zaposleno kod izdavača niti povezano lice sa izdavačem u smislu zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava i drugih oblika organizovanja.

Organ koji raspisuje konkurs ne može propisivati kriterijume koji stavljaju u povoljniji položaj određenog izdavača propisivanjem neopravdanih kriterijuma, a naročito uslovljavanjem u vezi sa obimom i kvalitetom prethodne saradnje organa javne vlasti sa određenim izdavačem, kreiranjem kriterijuma koje može ispuniti samo jedan ili mali broj izdavača.

Kriterijumi za ocenu projekata

Član 24

Projekat se ocenjuje prema:

1) meri u kojoj su predložene projektne aktivnosti podesne da ostvare javni interes u oblasti javnog informisanja, u skladu sa članom 15. ovog zakona i

2) prema meri u kojoj se medij putem koga će biti realizovan projekat pridržava profesionalnih i etičkih standarda.

Mera iz stava 1. tačka 2) ovog člana dokazuje se pribavljanjem podataka od nadležnih tela da u godini koja prethodi konkursu nije izrečena mera od strane regulatornog tela u slučaju elektronskih medija, ili nije donet akt samoregulatornog tela Saveta za štampu - za štampane i onlajn medije, a kojima je utvrđeno da je konkretni medij prekršio zakonske odredbe, odnosno standard profesionalne etike.

Ako je izrečena mera iz stava 2. ovog člana, uzima se u obzir težina povrede i broj izrečenih mera, kao i ponašanje nakon izrečene mere, što se takođe dokazuje na osnovu podataka nadležnog regulatornog, odnosno samoregulatornog tela iz stava 2. ovog člana, a što će biti bliže uređeno aktom iz člana 30. ovog zakona.

Bliži kriterijumi za svaki raspisani konkurs objavljuju se u javnom pozivu za učešće na konkursu.

Konkursna komisija

Član 25

Ocenu projekata podnetih na konkurs vrši komisija od tri ili pet članova (u daljem tekstu: komisija).

Na projekte koji se prilažu na konkurs koji se raspisuje radi podizanja kvaliteta informisanja pripadnika nacionalnih manjina, obavezno se pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine.

Članove komisije iz stava 1. ovog člana imenuje rukovodilac organa koji je raspisao konkurs i to iz reda teoretičara, analitičara i praktičara iz oblasti medija koji se samostalno prijavljuju, odnosno koja prijavljuju novinarska i medijska udruženja, a koji nisu u sukobu interesa, odnosno koji ne obavljaju javnu funkciju, u smislu propisa kojima se uređuje sukob interesa pri obavljanju javne funkcije.

Većina članova komisije iz stava 1. ovog člana imenuje se na predlog novinarskih i medijskih udruženja ukoliko takav predlog postoji i ukoliko predložena lica ispunjavaju zakonom predviđene uslove.

Za člana komisije može biti imenovano lice koje uživa ugled u stručnoj javnosti, koje ima akademsko obrazovanje iz oblasti značajnih za medije ili je objavilo naučne i stručne radove ili ima iskustvo u oblasti medija.

U radu komisije iz stava 1. ovog člana ne mogu učestvovati imenovana, izabrana, postavljena lica u organima Republike Srbije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, organima javnih preduzeća i privrednih društava, ustanovama i drugim organizacijama, čiji je osnivač, odnosno član Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, kao i povezana lica sa ovim licima u smislu propisa kojima se uređuje sukob interesa pri obavljanju javne funkcije.

Članovi komisija ne mogu biti zaposlena lica ili lica na drugi način angažovana u organu javne vlasti koji je raspisao konkurs.

Stručnu i administrativno-tehničku podršku radu komisije pružaju zaposlena lica ili lica na drugi način angažovana u organu javne vlasti koji je raspisao konkurs.

Članovi komisije imenuju se za svaki konkurs posebno, a odluka o imenovanju i bodovne liste za ocenjivanje biografija, kao i biografije svih prijavljenih kandidata za članove komisija, uključujući i biografije imenovanih članova komisija objavljuju se, bez odlaganja, na veb prezentaciji organa koji je raspisao konkurs kao i na veb portalu Jedinstvenog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja.

Podaci o ličnosti koji se navode u biografijama kandidata za članove komisije objavljuju se u skladu sa propisima koji regulišu zaštitu podataka o ličnosti.

Komisija sastavlja obrazloženi predlog, bodovne liste svih pristiglih projekata i iste, zajedno sa zapisnikom o radu i odlučivanju dostavlja rukovodiocu organa javne vlasti koji je raspisao konkurs. Obrazloženi predlog, bodovne liste svih pristiglih projekata, zapisnik o radu i odlučivanju objavljuju se, bez odlaganja, na veb prezentaciji organa koji je raspisao konkurs i na veb portalu Jedinstvenog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja.

Obrazložen predlog odluke potpisuju svi članovi komisije.

Član komisije ima pravo na naknadu za svoj rad.

Visinu naknade za rad člana komisije utvrđuje ministar, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave u skladu sa raspoloživim sredstvima u budžetu.

Ministar nadležan za poslove javnog informisanja propisuje izgled i sadržinu obrasca za podnošenje biografija i bliže uređuje kriterijume bodovanja na osnovu podnetih biografija.

Ministar nadležan za poslove javnog informisanja propisuje izgled i sadržinu obrasca za podnošenje projekata i bliže uređuje kriterijume za ocenjivanje pristiglih projekata, kao i način rada i odlučivanja Komisije.

Odluka o raspodeli sredstava

Član 26

Odluku o raspodeli sredstava, bez odlaganja, donosi rukovodilac organa koji je raspisao konkurs, a na osnovu obrazloženog predloga komisije.

Odluka iz stava 1. ovog člana donosi se u obliku rešenja sa obrazloženjem za svaki raspisani konkurs najkasnije u roku od 90 dana od dana zaključenja konkursa.

Odluka iz stava 1. ovog člana ne može odstupati od predloga komisije osim ako je predlog komisije u suprotnosti sa propisom ili sa kriterijumima koji su objavljeni u javnom pozivu.

U slučaju da organ javne vlasti oceni da predlog komisije nije u skladu sa propisom, ukazaće pisanim putem komisiji na uočeni nedostatak.

Komisija je dužna da bez odlaganja na posebnoj sednici razmotri nedostatak iz stava 4. ovog člana.

Ako komisija u ponovnom razmatranju ne izmeni svoj predlog organ javne vlasti donosi rešenje u skladu sa propisom.

Rešenje iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Rešenje o raspodeli sredstava dostavlja se svakom učesniku konkursa u elektronskoj formi, bez odlaganja.

Rešenje iz stava 2. ovog člana osnov je za zaključenje ugovora s licem koje je dobilo sredstva za sufinansiranje projekta.

Rešenje iz stava 2. i ugovor iz stava 9. ovog člana objavljuju se na veb prezentaciji organa koji je raspisao konkurs, u istoj sekciji gde je objavljen i konkurs, kao i na veb portalu Jedinstvenog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja.

Izveštaj o sprovedenim aktivnostima

Član 27

Narativni i finansijski izveštaj o sprovedenim projektnim aktivnostima dostavlja se organu koji je doneo odluku o raspodeli sredstava, u skladu sa ugovorenim obavezama.

Uz izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se i dokaz o realizaciji projekta.

Lice koje je dobilo sredstva za sufinansiranje projekata u oblasti javnog informisanja u iznosu većem od 1.200.000 dinara u obavezi je da uz narativni i finansijski izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavi izveštaj ovlašćenog revizora.

Lice koje ima obavezu dostavljanja izveštaja iz stava 3. ovog člana troškove njegove izrade finansira iz sredstava koja je organ javne vlasti dodelio za realizaciju projekta.

Izveštaji iz stava 1. ovog člana dostavljaju se najkasnije 30 dana od dana realizacije projekta, a izveštaj iz stava 3. ovog člana dostavlja se najkasnije u roku od 60 dana od dana realizacije projekta.

U slučaju da korisnik sredstava ne dostavi izveštaje iz st. 1. i 3. ovog člana, odnosno ukoliko je nenamenski koristio dodeljena sredstva organ koji je dodelio sredstva dužan je da zahteva povraćaj dodeljenih sredstava, odnosno nenamenski utrošenih sredstava sa pripadajućom kamatom obračunatom od dana prenosa sredstava za realizaciju projekta.

Narativni i finansijski izveštaj o sprovedenim projektnim aktivnostima uključuje i podatke razvrstane prema polu.

Organ koji raspisuje konkurs, po završetku projektnog sufinansiranja u tekućoj godini, sačinjava izveštaj o sprovedenim konkursima u oblasti javnog informisanja u odnosu na tematsku i žanrovsku raznovrsnost i ciljne grupe kojima je sadržaj namenjen, a u skladu sa definicijom javnog interesa u oblasti javnog informisanja iz člana 15. ovog zakona, i objavljuje ga bez odlaganja, a najkasnije do kraja kalendarske godine na veb prezentaciji organa koji je raspisao konkurs kao i na veb portalu Jedinstvenog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja.

Organ koji raspisuje konkurs sprovodi ocenu realizacije projekata podržanih na konkursima u toku prethodne kalendarske godine (interna evaluacija).

Organ koji raspisuje konkurs pored interne evaluacije iz stava 9. ovog člana, dužan je da najmanje jednom u tri godine angažuje lica koja imaju stručna znanja koja se tiču proizvodnje medijskih sadržaja, a koja će za potrebe organa koji raspisuje konkurs sprovesti ocenu realizacije projekata podržanih na konkursima u toku prethodne kalendarske godine (eksterna evaluacija).

Organ koji raspisuje konkurs najkasnije do 31. decembra tekuće godine, za projekte realizovane u prethodnoj godini, objavljuje izveštaj o sprovedenoj evaluaciji (internoj ili eksternoj) na svojoj veb prezentaciji kao i na veb portalu Jedinstvenog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja.

Ministar nadležan za poslove javnog informisanja propisuje obrasce za podnošenje narativnog i finansijskog izveštaja, način izrade izveštaja iz st. 8. i 9. ovog člana kao i kriterijume za evaluaciju podržanih projekata, obavezu zaštite poslovne tajne i autorskog prava korisnika sredstava kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje evaluacije.

Analiza o potrebnim medijskim sadržajima

Član 28

Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, najmanje jednom u tri godine sprovodi analizu o potrebnim medijskim sadržajima, polazeći od definicije javnog interesa u oblasti javnog informisanja iz člana 15. ovog zakona i o toj analizi sačinjava izveštaj koji je sastavni deo javnih konkursa iz člana 19. ovog zakona.

U postupku analize i izrade izveštaja, organ javne vlasti iz stava 1. ovog člana može angažovati akreditovane visokoškolske ustanove i naučno istraživačke organizacije koje imaju stručna znanja koja se tiču proizvodnje medijskih sadržaja.

U postupku izrade analize i izrade izveštaja, organ iz stava 1. ovog člana koristi dostupne izveštaje, analize i ostale materijale od značaja za izradu predloga o potrebnim medijskim sadržajima kojima se ostvaruje javni interes u oblasti javnog informisanja.

Radi pribavljanja predloga stručne i šire javnosti, u postupku analize organ javne vlasti iz stava 1. ovog člana sprovodi javne konsultacije koje ne mogu da budu kraće od 30 dana.

U postupku javnih konsultacija organ javne vlasti prikuplja predloge stručne i šire javnosti o potrebnim medijskim sadržajima kojima se ostvaruju neki od ciljeva od javnog interesa propisanih članom 15. ovog zakona i o tome sačinjava izveštaj koji objavljuje na svojoj veb prezentaciji.

Organ javne vlasti iz stava 1. ovog člana donosi program javnih konsultacija, koji sadrži period trajanja konsultacija i obaveštenje zainteresovanim licima o načinu davanja predloga o potrebnim medijskim sadržajima od javnog interesa, i objavljuje ga na svojoj veb prezentaciji.

Predlog o predmetu javne konsultacije podnosi se u pisanom obliku.

Izveštaj o analizi o potrebnim medijskim sadržajima, obuhvata najmanje:

- 1) izveštaj o sprovedenim konkursima koje je organ javne vlasti sproveo u periodu koji prethodi izradi analize;
- 2) ocenu o realizaciji projekata iz člana 27. ovog zakona (interna i eksterna evaluacija) koja je izrađena za period koji prethodi izradi analize;
- 3) analizu izveštaja medijskih i novinarskih udruženja i udruženja građana, kao i drugih materijala koji su relevantni za oblast projektnog sufinansiranja, koji se odnose na period koji prethodi izradi analize;
- 4) izveštaj sa javne rasprave;
- 5) predloge za određivanje tematskih oblasti i žanrovske raznovrsnosti medijskih sadržaja, kao i ciljnih grupa koje će organ javne vlasti sufinansirati u periodu do izrade naredne analize;
- 6) preporuku za određivanje visine iznosa sredstava koji će biti opredeljen po raspisanom konkursu, kao i najmanji i najveći iznos sredstava koji se odobravaju po projektu;
- 7) druge podatke relevantne za što precizniju identifikaciju nedostajućih medijskih sadržaja od javnog interesa.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana objavljuje se bez odlaganja na veb prezentaciji organa koji je raspisao konkurs kao i na veb portalu Jedinstvenog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja.

Ministar nadležan za poslove javnog informisanja uređuje način izrade izveštaja iz st. 1. i 5. ovog člana i propisuje formu i sadržinu obrasca za davanje predloga u postupku javnih konsultacija.

Pojedinačna davanja

Član 29

Sredstva opredeljena za pojedinačna davanja iz člana 18. ovog zakona, raspodeljuju se odlukom rukovodioca organa nadležnog za poslove javnog informisanja, koja se donosi bez sprovođenja javnog konkursa.

Na uslove i postupak raspodele sredstava opredeljenih za pojedinačna davanja shodno se primenjuju odredbe čl. 22, 23, 24, 26. i 27. ovog zakona.

Ostala pravila obezbeđivanja i raspodele sredstava

Član 30

Ministar nadležan za poslove javnog informisanja donosi propis kojim se uređuje sufinansiranje projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja.

Obrazac za prijavu na konkurs obavezno sadrži podatak o tome da li je podnosilac projekta već koristio javna sredstva za isti projekat.

Jedinstveni informacioni sistem za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblastima javnog informisanja

Član 31

Radi objedinjavanja svih relevantnih informacija i unapređenja transparentnosti realizacije, ministarstvo nadležno za poslove javnog informisanja (u daljem tekstu: Ministarstvo) uspostavlja i vodi Jedinstveni informacioni sistem za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja (u daljem tekstu: Jedinstveni informacioni sistem).

Jedinstveni informacioni sistem omogućava upis i pribavljanje, obradu i dostavljanje podataka, odnosno pripremu, izradu i podnošenje dokumenata u elektronskom obliku od značaja za konkurs, rad komisije, olakšanu dostupnost medijskih sadržaja iz člana 19. stav 1. tačka 1) ovog zakona, kao i izradu i objavljivanje javnog poziva iz člana 20. stav 7. ovog zakona.

Postupak projektnog sufinansiranja sprovodi se isključivo preko Jedinstvenog informacionog sistema.

Ministarstvo izrađuje i održava Jedinstveni informacioni sistem uz tehničku podršku organa državne uprave nadležnog za projektovanje, izgradnju, povezivanje, razvoj i održavanje resursa informaciono-komunikacionih tehnologija i infrastrukture potrebnih za pružanje usluga elektronske uprave, kao i podršku u primeni navedenih tehnologija.

Bliže uslove i način uspostavljanja Jedinstvenog informacionog sistema, upisa, obrade, vođenja, ažuriranja i dostupnosti podataka i dokumenata u elektronskom obliku, autentifikacije i autorizacije korisnika, kao i druga pitanja od tehničkog značaja za vođenje Jedinstvenog informacionog sistema propisuje ministar nadležan za poslove informisanja.

Obveznici unosa podataka i dokumenata u Jedinstveni informacioni sistem

Član 32

Obveznici unosa podataka i dokumenata i korisnici Jedinstvenog informacionog sistema su:

- 1) Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinice lokalne samouprave koje sprovode javne konkurse u oblasti javnog informisanja;
- 2) izdavači i proizvođači medijskog sadržaja koji učestvuju na konkursima u oblasti javnog informisanja;
- 3) novinarska i medijska udruženja i stručnjaci za medije koji se prijavljuju za članove komisija;
- 4) predstavnici državnih organa, Regulatornog tela za elektronske medije i Saveta za štampu koji medijima izriču mere zbog kršenja propisa i profesionalnih i etičkih standarda;
- 5) članovi komisija.

Obveznici unosa podataka i dokumenata iz stava 1. tač. 1) i 4) ovog člana dužni su da u roku od 15 dana od dana uspostavljanja Jedinstvenog informacionog sistema imenuju ovlašćeno lice koje u ime i za račun obveznika vrši poslove unosa podataka i dokumenata preko veb portala iz člana 31. stav 3. ovog zakona.

Obveznici unosa podataka i dokumenata iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana dužni su da do kraja godine koja prethodi godini raspisivanja konkursa unesu podatke i registruju ih na veb portalu iz člana 31. stav 3. ovog zakona.

Radi omogućavanja pristupa Jedinstvenom informacionom sistemu, obveznici iz stava 1. ovog člana dužni su da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 3 radna dana od imenovanja, o tome obaveste Ministarstvo.

Ako obveznik unosa podataka i dokumenata iz stava 1. tač. 1) i 4) ovog člana ne ispuni dužnosti iz st. 2. i 4. ovog člana, smatra se da je ovlašćeno lice za unos podataka i dokumenata odgovorno lice obveznika.

Ako obveznik unosa podataka i dokumenata iz stava 1. tač. 2), 3) i 5) ovog člana ne ispuni dužnosti iz st. 3. i 4. ovog člana, uskraćuje mu se pravo učešća na konkursu, odnosno da se prijavi za člana komisije.

Obveznici unosa podataka iz stava 1. tačka 3) ovog člana unosiće podatke o ličnosti i to: ime i prezime, adresa, mesta stanovanja, kontakt telefon, mejl adresa, podatke o obrazovanju i radno iskustvo u oblasti medija.

Podaci iz stava 7. ovog člana obrađuju se u svrhu izbora najboljih kandidata za članove komisija, i čuvaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Sadržina Jedinstvenog informacionog sistema

Član 33

Jedinstveni informacioni sistem sadrži:

- 1) podatke o medijima, izdavaču i proizvođaču medijskog sadržaja koji su kao predmet registracije, odnosno evidentiranja propisani ovim zakonom, a naročito registarski broj medija, matični broj, PIB poslovno ime/naziv i sedište izdavača kao i broj dozvole za pružanje medijske usluge koju izdaje Regulatorno telo za elektronske medije;
- 2) podatke o izrečenim merama subjektima iz tačke 1) ovog stava, od strane državnih organa, Regulatornog tela za elektronske medije i Saveta za štampu zbog kršenja propisa i profesionalnih i etičkih standarda;
- 3) tekst konkursa sačinjenim u skladu sa ovim zakonom;
- 4) podatke o kandidatima za članove komisije;
- 5) akt kojim se odlučuje o imenovanju članova komisije;
- 6) rešenje o raspodeli sredstava;
- 7) narativne i finansijske izveštaje o sprovođenju projekta;
- 8) proizvedene medijske sadržaje;
- 9) izveštaj organa o sprovedenom konkursu;
- 10) podatke o pokrenutim i okončanim postupcima zbog nepoštovanja ugovorenih obaveza u postupku projektnog sufinansiranja.

Podaci iz stava 1. tačka 1) ovog člana preuzimaju se iz Registra medija, odnosno Evidencije proizvođača medijskog sadržaja.

Osim sadržaja iz stava 1. ovog člana, Jedinstveni informacioni sistem može sadržati i druge podatke i dokumenta u elektronskom obliku od značaja za sprovođenje konkursa.

Sadržaj Jedinstvenog informacionog sistema iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove informisanja.

Veb portal Jedinstvenog informacionog sistema

Član 34

Radi unapređenja transparentnosti i pružanja informacija u vezi sa sprovođenjem konkursa, javnosti je omogućeno da putem odgovarajućeg veb portala Jedinstvenog informacionog sistema imaju uvid u sadržaj iz člana 33. stav 1. ovog zakona, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava i elektronsko poslovanje.

IV MEDIJI I PROIZVOĐAČI MEDIJSKOG SADRŽAJA

Pojam medija

Član 35

Medij je sredstvo javnog obaveštavanja koje rečima, slikom, odnosno zvukom prenosi urednički oblikovane informacije, ideje i mišljenja i druge sadržaje namenjene javnoj distribuciji i neodređenom broju korisnika.

Pod medijem se u smislu ovog zakona naročito podrazumevaju dnevne i periodične novine, servis novinske agencije, radio-program i televizijski program i elektronska izdanja tih medija, kao i samostalna elektronska izdanja (uređivački oblikovane internet stranice).

Medij nema svojstvo pravnog lica.

Član 36

Mediji civilnog sektora su sredstva javnog informisanja koja svoje usluge pružaju u javnom interesu, radi zadovoljavanja specifičnih interesa pojedinih društvenih grupa i organizacija građana.

Izdavač medija civilnog sektora ne može biti pravno lice koje je osnovano radi sticanja dobiti.

Član 37

Medij, nije: knjiga, film, nosač audio i audio-vizuelnog sadržaja, naučni i stručni časopis namenjen prvenstveno informisanju ili obrazovanju određene profesionalne grupe, ostale štampane publikacije, katalog koji sadrži isključivo obaveštenja, oglase, reklame i informacije namenjene tržištu ili bilten i slične publikacije namenjene internom informisanju, elektronska publikacija državnih organa i organizacija, ustanova, javnih preduzeća i privrednih društava, preduzetnika i njihovih udruženja, službeno glasilo, štampana stvar poput letaka, plakata i sličnih sredstava javnog obaveštavanja, druga publikacija u smislu propisa kojim se uređuje izdavaštvo, kao ni internet-pretraživači i agregatori.

Mediji u smislu ovog zakona, nisu: platforme, poput internet foruma, društvenih mreža i drugih platformi koje omogućavaju slobodnu razmenu informacija, ideja i mišljenja njenih članova, niti bilo koja druga samostalna elektronska publikacija, poput blogova, veb-prezentacija i sličnih elektronskih prezentacija, osim ako nisu registrovane u Registru medija u skladu sa ovim zakonom.

Član 38

Svake novine sa posebnim nazivom smatraju se jednim medijem.

Sva izdanja jednih novina koja izlaze pod istim nazivom smatraju se jednim medijem.

Svaki pojedinačni radio ili televizijski program smatra se jednim medijem, bez obzira na način distribucije.

Svaki servis novinske agencije koji se posebno distribuira smatra se jednim medijem.

Samostalno elektronsko izdanje smatra se jednim medijem.

Izdavač medija

Član 39

Izdavač može biti preduzetnik i pravno lice.

Preduzetnik i pravno lice, izdavači medija, moraju biti registrovani kod organa Republike Srbije nadležnog za privredne registre.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana može osnovati svako domaće ili strano pravno ili fizičko lice, u skladu sa zakonom.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana ne mogu, neposredno ili posredno, osnovati Republika, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao ni ustanova ili pravno lice koje je u celini ili delu u javnoj svojini, odnosno koje se u celini ili delom finansira iz javnih prihoda.

Uslovi iz stava 4. ovog člana se ne odnose na slučajeve:

1) predviđene članom 16. stav 1. tač. 1)-3) ovog zakona,

2) kada je osnivač pravnog lica iz stava 1. ovog člana društvo kapitala koje obavlja delatnost elektronskih komunikacija, u skladu sa zakonom kojim se regulišu elektronski mediji, pod uslovom da nije korisnik državne pomoći u smislu Zakona o potvrđivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Srbije, s druge strane, odnosno zakona koji reguliše kontrolu državne pomoći.

Državna pomoć iz stava 5. tačka 2) ovog člana će se ocenjivati na osnovu kriterijuma koji proističu iz primene pravila konkurencije koji se primenjuju u Evropskoj uniji, a naročito iz člana 107. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i instrumenata tumačenja koje su usvojile institucije Evropske unije.

U cilju zaštite slobode javnog informisanja iz člana 4. ovog zakona, izdavač je dužan da sačini i objavi dokument kojim su predviđene mere i procedure za zaštitu uređivačke politike, koji se registruje u skladu sa ovim zakonom.

Član 39a

Načela na kojima se zasniva rad javnih medijskih servisa shodno se primenjuju i na načela rada medija čiji su izdavači lica koja su osnovana neposredno ili posredno od strane lica iz člana 39. stav 5. tačka 2) ovog zakona.

Uređivačka politika medija čiji su izdavači lica koja su osnovana neposredno ili posredno od strane lica iz člana 39. stav 5. tačka 2) ovog zakona je nezavisna od osnivača izdavača.

Ostvarivanje profesionalnih i etičkih standarda u radu medija čiji su izdavači lica koja su osnovana neposredno ili posredno od strane lica iz člana 39. stav 5. tačka 2) ovog zakona obezbeđuju se donošenjem internog etičkog kodeksa koji usvaja redakcija medija.

Članovi organa upravljanja izdavača čiji su osnivači lica iz člana 39. stav 5. tačka 2) ovog zakona ne mogu biti nosioci javnih funkcija i funkcija u političkoj stranci, kao ni lica čije bi članstvo u organu upravljanja moglo da dovede do sukoba interesa, dve godine po prestanku funkcije, a u skladu sa propisom koji reguliše sprečavanje sukoba interesa pri obavljanju javne funkcije.

Članovi organa upravljanja izdavača čiji su osnivači lica iz člana 39. stav 5. tačka 2) ovog zakona, imenuju se iz reda stručnjaka iz oblasti koje su od značaja za obavljanje poslova izdavača (stručnjaci iz oblasti medija, kulture, menadžmenta, prava i finansija).

Zastupnik izdavača čiji su osnivači lica iz člana 39. stav 5. tačka 2) ovog zakona mora da ispunjava uslove kao i član organa upravljanja, kao i da ima iskustva u upravljanju medijima.

Izdavači čiji su osnivači lica iz člana 39. stav 5. tačka 2) ovog zakona dužni su da svake godine objave finansijski izveštaj i izveštaj o sprovođenju internog etičkog kodeksa na svojoj internet prezentaciji.

Član 40

Pravo na izdavanje medija u pravnom je prometu.

Promena izdavača se upisuje u Registar medija, u skladu sa ovim zakonom.

Promena izdavača iz stava 2. ovog člana prema trećim licima deluje od dana upisa te promene.

Pravni posao iz stava 1. ovog člana zaključuje se u pisanoj formi.

Pravo na promenu izdavača elektronskog medija uređuje se zakonom koji uređuje oblast elektronskih medija.

Proizvođač medijskog sadržaja

Član 41

Proizvođač medijskog sadržaja je pravno lice ili preduzetnik koje u vidu delatnosti proizvodi sadržaje namenjene objavljivanju u medijima, a nije izdavač.

Proizvođači medijskog sadržaja, moraju biti registrovani kod organa Republike Srbije nadležnog za privredne registre.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana može osnovati svako domaće ili strano pravno ili fizičko lice, u skladu sa zakonom.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana ne mogu, neposredno ili posredno, osnovati Republika, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao ni ustanova ili pravno lice koje je u celini ili delu u javnoj svojini, odnosno koje se u celini ili delom finansira iz javnih prihoda.

Uslovi iz stava 4. ovog člana se ne odnose na slučajeve:

1) predviđene članom 16. stav 1. tač. 1)-3) ovog zakona,

2) kada je osnivač pravnog lica iz stava 1. ovog člana društvo kapitala koje obavlja delatnost elektronskih komunikacija, u skladu sa zakonom kojim se regulišu elektronski mediji, pod uslovom da nije korisnik državne pomoći u smislu Zakona o potvrđivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Srbije, s druge strane, odnosno zakona koji reguliše kontrolu državne pomoći.

Državna pomoć iz stava 5. tačka 2) ovog člana će se ocenjivati na osnovu kriterijuma koji proističu iz primene pravila konkurencije koji se primenjuju u Evropskoj uniji, a naročito iz člana 107. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i instrumenata tumačenja koje su usvojile institucije Evropske unije.

V IMPRESUM, SKRAĆENI IMPRESUM I IDENTIFIKACIJA

Obaveza objavljivanja

Član 42

U svakom mediju obavezno se objavljuju osnovni podaci o mediju u obliku impresuma, skraćenog impresuma, odnosno identifikacije.

Sadržaj

Član 43

Impresum medija sadrži: naziv medija, naziv i sedište izdavača, adresu elektronske pošte ili internet stranice, lična imena glavnog urednika medija i odgovornih urednika za pojedina izdanja, rubrike, odnosno programske celine, podatke o nadležnim regulatornim, odnosno nadzornim telima, kao i registracioni broj medija.

Pored podataka iz stava 1. ovog člana impresum pružaoca audio i audio-vizuelnih medijskih usluga obavezno sadrži i datum emitovanja programa i vreme emitovanja impresuma, kao i oznake frekvencije, odnosno televizijskog kanala na kome se program emituje, a impresum novinske agencije - datum dostavljanja informacija.

Skraćeni impresum novina sadrži naziv i datum izdavanja novina.

Identifikacija televizijskog programa sadrži karakterističnu oznaku audio-vizuelne medijske usluge, odnosno televizijskog programa.

Identifikacija radio programa sadrži naziv radio programa i radio frekvencije na kojima se emituje program.

Skraćeni impresum novinske agencije sadrži naziv servisa i datum dostavljanja informacije.

Skraćeni impresum samostalnih elektronskih izdanja sadrži naziv izdanja i datum dostavljanja informacije.

Način objavljivanja

Član 44

Impresum mora biti celovito i vidno objavljen i jasno odvojen od ostalog sadržaja medija.

Impresum i skraćeni impresum novina objavljuju se u svakom broju i na svakom primerku novina.

Skraćeni impresum novina objavljuje se na margini svake stranice.

Impresum televizijskog i radio programa objavljuje se na početku i na kraju programa, svakog dana kad se program emituje, a ako se program neprekidno emituje, svakog dana između ponoći i dva sata.

Identifikacija televizijskog programa objavljuje se sve vreme trajanja programa.

Identifikacija radio programa objavljuje se najmanje jednom na svaka dva sata trajanja programa.

Impresum novinske agencije objavljuje se najmanje jednom dnevno.

Skraćeni impresum novinske agencije objavljuje se uz svaku objavlvenu informaciju.

Impresum samostalnog elektronskog izdanja objavljuje se na dnu naslovne strane elektronskog izdanja.

Impresum, skraćeni impresum, odnosno identifikacija ostalih medija objavljuje se na pogodan način, shodno odredbama ovog člana.

VI JAVNOST PODATAKA O MEDIJIMA, REGISTAR MEDIJA I EVIDENCIJA PROIZVOĐAČA MEDIJSKIH SADRŽAJA

Registar medija i Evidencija proizvođača medijskih sadržaja

Član 45

Registar medija (u daljem tekstu: Registar) i Evidenciju proizvođača medijskih sadržaja (u daljem tekstu: Evidencija) vodi Agencija za privredne registre (u daljem tekstu: Agencija), u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravni položaj Agencije i zakonom kojim se uređuje postupak registracije u Agenciji i ovim zakonom.

Svrha Registra i Evidencije

Član 46

Svrha Registra i Evidencije je obezbeđivanje javnosti podataka o medijima i proizvođačima medijskih sadržaja.

Sadržina Registra i Evidencije

Član 47

U Registar se registruju:

- 1) naziv i registarski broj medija iz člana 35. ovog zakona;
- 2) lično ime i JMBG domaćeg fizičkog lica ili broj pasoša i država izdavanja pasoša stranog fizičkog lica koje je glavni urednik medija;
- 3) broj dozvole za pružanje medijske usluge za elektronske medije;
- 4) podatak o jeziku na kome se medij izdaje, odnosno na kome se pruža medijska usluga;
- 5) podatak o internet, elektronskim i drugim formama medija;
- 6) internet adresa za medije koji se isključivo distribuiraju putem interneta;
- 7) poslovno ime/naziv, sedište i matični broj izdavača medija/pružaoca medijske usluge;
- 8) dokument koji sadrži podatke o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udela u osnivačkom kapitalu izdavača, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava i podatke o drugim izdavačima u kojima ta lica imaju više od 5% udela u osnivačkom kapitalu;
- 9) podaci o iznosu novčanih sredstava dodeljenih mediju na ime državne pomoći, odnosno pomoći male vrednosti u skladu sa zakonom;
- 10) podaci o iznosu novčanih sredstava, dobijenih neposredno ili posredno od organa javne vlasti pod kojima se podrazumevaju državni organi, organi teritorijalne autonomije, organi jedinica lokalne samouprave, organizacije kojima je povereno vršenje javnih ovlašćenja, kao i pravna lica koje osniva ili finansira u celini, odnosno u pretežnom delu Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: organ javne vlasti), ili od privrednog društva u kome značajno učešće u osnovnom kapitalu, u smislu zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava, ima organ javne vlasti, po drugim osnovima koji ne potpadaju pod tačku 9) ovog stava, uključujući donacije, poklone, sponzorstva, usluge istraživanja tržišta i ekonomskog istraživanja, usluge ispitivanja javnog mnjenja, usluge kampanje, oglašavanja i marketinga, usluge promovisanja, usluge od medija po osnovu primene propisa iz oblasti javnih nabavki, kao i druge usluge koje pruža medij, dinarska protivvrednost besplatne usluge zakupa koju organ javne vlasti pruža izdavaču medija, obračunata u skladu sa poreskim propisima, javno oglašavanje i javno obaveštavanje, kao i sve druga davanja sredstava izdavačima medija od strane ovih lica;
- 11) dokument kojim su predviđene interne mere i procedure za postizanje rodne ravnopravnosti;
- 12) dokument kojim su predviđene mere i procedure za zaštitu uređivačke politike;
- 13) dokument kojim su predviđene mere i procedure za zapošljavanje osoba sa invaliditetom;
- 14) dokument kojim su predviđene mere i procedure za obezbeđivanje sigurnog radnog okruženja za novinare i medijske radnike;
- 15) podatak o prosečno prodatom tiražu medija u kalendarskoj godini;
- 16) drugi dokumenti na osnovu kojih je izvršena registracija;
- 17) datum i vreme registracije;
- 18) promene registrovanih podataka;
- 19) datum i vreme registracije promene podataka.

U Evidenciju proizvođača medijskih sadržaja se evidentiraju:

- 1) poslovno ime/naziv, sedište i matični broj proizvođača medijskog sadržaja;
- 2) dokument koji sadrži podatke o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udela u osnivačkom kapitalu proizvođača medijskog sadržaja, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje

pravni položaj privrednih društava i podatke o izdavačima ili drugim proizvođačima medijskog sadržaja u kojima ta lica imaju više od 5% udela u osnivačkom kapitalu;

3) podaci o iznosu novčanih sredstava dodeljenih proizvođaču medijskog sadržaja na ime državne pomoći, odnosno pomoći male vrednosti u skladu sa odredbama ovog zakona;

4) drugi dokumenti na osnovu kojih je izvršena registracija;

5) datum i vreme registracije;

6) promene registrovanih podataka;

7) datum i vreme registracije promene podataka.

Dokument iz stava 1. tačka 8) i stava 2. tačka 2) ovog člana obavezno sadrži poslovno ime/naziv, sedište i matični/registarski broj pravnog lica, lično ime i JMBG domaćeg fizičkog lica ili broj pasoša i naziv države koja je izdala pasoš stranog fizičkog lica, kao i njihovo pojedinačno procentualno učešće u upravljačkim pravima.

Podnosilac prijave za registraciju podataka iz stava 1. tač. 9) i 10) ovog člana je organ javne vlasti, odnosno privredno društvo u kome značajno učešće u osnovnom kapitalu, u smislu zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava, ima organ javne vlasti. Prijava sadrži najmanje sledeće podatke: registarski broj i naziv medija, podatak o dodeljenim, odnosno dobijenim novčanim sredstvima, naziv i matični broj organa javne vlasti, ili poslovno ime i matični broj privrednog društva u kome značajno učešće u osnovnom kapitalu ima organ javne vlasti, naznaku osnova po kom su sredstva dodeljena, odnosno dobijena, vrsta akta kojim se dodeljuju sredstva (odluka, rešenje, ugovor itd.), broj akta i datum njegovog donošenja.

Podnosilac prijave za evidenciju podataka iz stava 2. tačka 3) ovog člana je organ javne vlasti. Prijava sadrži najmanje sledeće podatke: poslovno ime/naziv i matični broj proizvođača medijskog sadržaja kojem su dodeljena novčana sredstva, iznos novčanih sredstava koja su dodeljena, naznaku osnova po kom su sredstva dodeljena, broj akta i datum njegovog donošenja.

Podatke o novčanim sredstvima iz stava 1. tač. 9) i 10) i stava 2. tačka 3) ovog člana prijavljuju se Registru medija, odnosno Evidenciji najkasnije 15 dana od dana donošenja odluke o dodeli sredstava, odnosno preuzimaju se iz Jedinstvenog informacionog sistema počev od dana njegovog uspostavljanja.

Podaci o prosečno prodatom tiražu iz stava 1. tačke 15) ovog člana, za prethodnu kalendarsku godinu prijavljuju se Registru do 31. marta tekuće godine.

Sve javne nabavke medijskih usluga od strane organa javne vlasti dodeljuju se u skladu sa transparentnim, objektivnim, proporcionalnim i nediskriminatornim kriterijumima, koji se unapred javno objavljuju putem veb sajta organa javne vlasti, kao i putem otvorenih, proporcionalnih i nediskriminatornih postupaka.

Promene registrovanih podataka i dokumenata

Član 48

Promene registrovanih podataka prijavljuju se Registru i Evidenciji najkasnije u roku od 15 dana od dana kada je promena nastala.

U slučaju nesaglasnosti podataka objavljenih u impresumu i podataka registrovanih u Registru, kao ispravni smatraju se podaci registrovani u Registru.

Brisanje medija iz Registra i proizvođača medijskih sadržaja iz Evidencije

Član 49

Medij se briše iz Registra na osnovu prijave izdavača.

Registrarator po službenoj dužnosti briše medij iz Registra:

- 1) na osnovu rešenja nadležnog državnog organa u vezi sa članom 55. ovog zakona;
- 2) po brisanju izdavača iz registra u kome je bio registrovan;
- 3) po brisanju iz Registra medijskih usluga koji vodi Regulatorno telo za elektronske medije;
- 4) iz drugog razloga propisanog posebnim zakonom.

Proizvođač medijskih sadržaja se briše iz Evidencije na osnovu prijave zastupnika.

Registrarator po službenoj dužnosti briše medij i proizvođača medijskog sadržaja iz Registra, odnosno Evidencije po brisanju izdavača, odnosno proizvođača medijskog sadržaja iz registra u kome je bio registrovan, bez donošenja posebnog akta.

Rešenje o registraciji i evidentiranju

Član 50

Protiv rešenja registratora koji vodi Registar i Evidenciju može se izjaviti žalba ministru nadležnom za poslove javnog informisanja, preko Agencije, u roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke na internet stranici Agencije. Odluka ministra je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Dokumentacija za registraciju i evidentiranje

Član 51

Ministar nadležan za poslove javnog informisanja propisuje dokumentaciju koja se prilaže u postupku registracije i evidentiranja.

Posledice neupisivanja

Član 52

Izdavaču čiji medij nije upisan u Registar, odnosno proizvođaču medijskog sadržaja koji nije upisan u Evidenciju, Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao ni ustanova, privredno društvo i drugo pravno lice koje je u celini ili delu u javnoj svojini ili koje se u celini ili delom finansira iz javnih prihoda, ne mogu se sufinansirati projekti niti na drugi način dodeljivati državna pomoć u oblasti javnog informisanja.

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao ni ustanova, privredno društvo i drugo pravno lice koje je u javnoj svojini ili koje se u celini ili delom finansira iz javnih prihoda, ne mogu se oglašavati niti koristiti druge usluge medija, odnosno proizvođača medijskog sadržaja iz stava 1. ovog člana.

VII ZAŠTITA MEDIJSKOG PLURALIZMA

Zabrana narušavanja medijskog pluralizma

Član 53

Radi sprečavanja nastanka ili jačanja pretežnog uticaja u oblasti javnog informisanja, koji značajno ograničava medijski pluralizam, nije dozvoljeno objedinjavanje:

- osnivačkih, odnosno upravljačkih prava u dva ili više izdavača dnevnih novina koje objavljuju informacije iz svih oblasti društvenog života, čiji ukupni godišnji tiraž prelazi 50% prodatog ili na drugi način realizovanog tiraža dnevnih novina na teritoriji Republike Srbije, u kalendarskoj godini koja prethodi objedinjavanju;

- osnivačkih, odnosno upravljačkih prava u dva ili više izdavača štampanih medija koji objavljuju informacije iz svih oblasti društvenog života, bez obzira na dinamiku objavljivanja, čiji ukupan godišnji tiraž prelazi 50% prodatog ili na drugi način realizovanog tiraža odgovarajućih štampanih medija na relevantnom nacionalnom, regionalnom ili lokalnom tržištu u kalendarskoj godini koja prethodi objedinjavanju;

- osnivačkih odnosno upravljačkih prava u dva ili više izdavača koji pružaju audio, odnosno audio-vizuelne medijske usluge, čiji zbirni udeo u slušanosti, odnosno gledanosti prelazi 35% od ukupne slušanosti, odnosno gledanosti u zoni pokrivanja, odnosno na relevantnom nacionalnom, regionalnom ili lokalnom tržištu u kalendarskoj godini koja prethodi objedinjavanju.

Relevantnim tržištem u smislu ovog zakona smatra se teritorija na kojoj izdavači izdaju štampane medije koji objavljuju informacije iz svih oblasti društvenog života, ili pružaju audio, odnosno audio-vizuelne medijske usluge, i na kojoj postoje isti ili slični uslovi konkurencije, a koji se bitno razlikuju od uslova konkurencije na susednim teritorijama.

Prilikom utvrđivanja relevantnog tržišta uzimaju se u obzir kriterijumi za određivanje relevantnog geografskog tržišta propisani u skladu sa zakonom kojim se reguliše zaštita konkurencije.

Objedinjavanje osnivačkih, odnosno upravljačkih prava podrazumeva mogućnost odlučujućeg uticaja na vođenje poslova u dva ili više izdavača, a naročito u svojstvu kontrolnog (matičnog) društva, odnosno kontrolnog člana ili akcionara, na osnovu svojine ili drugih imovinskih prava na imovini ili delu imovine, na osnovu prava iz ugovora, sporazuma ili iz hartija od vrednosti, po osnovu potraživanja ili sredstava za obezbeđenje potraživanja ili na osnovu uslova poslovne prakse.

St. 1. i 2. ovog člana ne dovode u pitanje primenu odredaba zakona kojim se reguliše zaštita konkurencije.

Član 54

Nije dozvoljeno sticanje učešća preko 50% u osnivačkom kapitalu između izdavača dnevnih novina, koje objavljuju informacije iz svih oblasti društvenog života, s prosečnim dnevnim realizovanim tiražom većim od 50.000 primeraka na godišnjem nivou, i izdavača koji pruža audio i audio-vizuelne medijske usluge.

Nije dozvoljeno sticanje učešća preko 50% u osnivačkom kapitalu između izdavača štampanih medija koji objavljuju informacije iz svih oblasti društvenog života, bez obzira na dinamiku objavljivanja, i izdavača koji pruža audio i audio-vizuelne medijske usluge na istom relevantnom tržištu užem od nacionalnog.

Lice koje se pored delatnosti izdavača, bavi i distribucijom medijskih sadržaja, dužno je da delatnost izdavača obavlja preko povezanog pravnog lica.

Povezanim pravnim licima u smislu ovog zakona smatraju se lica koja su povezana tako da jedno ili više njih ima mogućnost odlučujućeg uticaja na vođenje poslova drugog ili drugih pravnih lica, a naročito uticaj koji proizilazi iz:

- 1) svojstva kontrolnog (matičnog) društva, odnosno kontrolnog člana ili akcionara, samostalno ili zajedničkim delovanjem, po pravilima o povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje položaj privrednih društava;
- 2) svojinskih ili drugih prava na imovini ili delu imovine drugog pravnog lica;
- 3) ugovora, sporazuma ili iz vlasničkih prava na hartijama od vrednosti;
- 4) potraživanja, sredstava obezbeđenja ili uslova poslovne prakse čiji je titular, odnosno koje određuje kontrolno lice.

Utvrđivanje ugrožavanja medijskog pluralizma

Član 55

Postojanje ugrožavanja medijskog pluralizma za štampane medije utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove javnog informisanja, a u slučajevima objedinjavanja ili unakrsnog sticanja učešća čiji je učesnik najmanje jedan elektronski medij, nezavisno regulatorno telo nadležno za elektronske medije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast elektronskih medija.

Ministarstvo nadležno za poslove javnog informisanja pokreće postupak iz stava 1. ovog člana po prijavi zainteresovanog lica i po službenoj dužnosti.

Kad utvrdi da je ugrožen medijski pluralizam, ministarstvo iz stava 2. ovog člana upozorava na to izdavača i određuje mu da, u roku od šest meseci od dana prijema upozorenja, podnese dokaze o tome da je svojim radnjama otklonio uzroke ugrožavanja medijskog pluralizma.

Ministarstvo iz stava 2. ovog člana, po službenoj dužnosti obaveštava Registratora o izdatom upozorenju izdavaču.

Ako izdavač štampanog medija ne postupi po upozorenju iz stava 3. ovog člana, Registrator, na osnovu rešenja ministarstva nadležnog za poslove javnog informisanja, briše medij iz Registra.

VIII PRAVO NOVINARA NA RADU I POVODOM RADA, UREDNICI, PROFESIONALNA UDRUŽENJA NOVINARA I PREDSTAVNICI INOSTRANIH MEDIJA

Pravo novinara na objavljivanje tvrdnji i iznošenje stavova i mišljenja

Član 56

Novinaru ne može prestati radni odnos, umanjiti se ugovorena zarada ili ugovorena naknada za rad, niti se na drugi način staviti u nepovoljniji položaj zbog toga što je u mediju objavio istinitu tvrdnju ili izneo mišljenje, kao ni zbog toga što je svoje mišljenje izneo van medija kao lični stav.

Novinaru ne može prestati radni odnos, umanjiti se zarada, ni pogoršati položaj u redakciji zbog odbijanja da izvrši nalog kojim bi kršio pravna i etička pravila novinarske profesije.

Pravo novinara na autentičnost priloga

Član 57

Tekstovi, članci, prilozi i drugi medijski sadržaji, osim saopštenja, izjava trećih lica i servisnih informacija moraju biti potpisani imenom i prezimenom, inicijalima ili pseudonimom autora ili grupe autora.

Prilog novinara čiji je smisao izmenjen u uređivačkom postupku ne sme se objaviti pod njegovim imenom bez njegovog pristanka.

Novinarska tajna

Član 58

Novinar nije dužan da otkrije izvor informacije, osim podataka koji se odnose na krivično delo, odnosno učinioca krivičnog dela za koje je kao kazna propisan zatvor u trajanju od najmanje pet godina, ako se podaci za to krivično delo ne mogu pribaviti na drugi način.

Raspored radnog vremena

Član 59

Poslodavac je dužan da utvrdi raspored radnog vremena za sve zaposlene u mediju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Poslodavac pisano obaveštenje o rasporedu radnog vremena dostavlja zaposlenima najkasnije 48 časova ranije.

Izmena rasporeda radnog vremena u slučaju hitne potrebe

Član 60

U slučaju hitne potrebe, poslodavac može izmeniti raspored radnog vremena najkasnije u toku radnog dana, za naredni radni dan ukoliko nastupe okolnosti koje se nisu mogle predvideti, otkloniti ili izbeći, pod uslovom da se zaposlenom obezbedi dnevni odmor u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Poslodavac može o izmenama rasporeda radnog vremena iz stava 1. ovog člana obavestiti zaposlenog usmenim putem, a pisano obaveštenje izraditi u roku od 24 časa.

Pripravnost za rad

Član 61

Poslodavac može zaposlenom uvesti pripravnost za rad, u skladu sa zakonom kojim se reguliše rad.

Pripravnost za rad ne može trajati duže od četiri časa dnevno, odnosno dvanaest časova nedeljno.

Pripravnost za rad ne može se uvesti zaposlenom koji radi prekovremeno ili u režimu preraspodele radnog vremena.

Naknada za svaki sat proveden u režimu pripravnosti za rad iznosi 10% vrednosti radnog sata osnovne zarade zaposlenog. Opštim aktom poslodavca, kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu, može se utvrditi i viši iznos naknade.

Pravo na isključenje iz komunikacije

Član 62

Zaposleni ima pravo da u toku nedeljnog i godišnjeg odmora, u skladu sa rasporedom radnog vremena i rasporedom korišćenja godišnjeg odmora koji donese poslodavac, ne odgovara na komunikaciju poslodavca, bez obzira na koji način je ona izvršena (telefonski poziv, elektronske poruke, i slično), osim ako tokom njegovog odsustva nisu nastupile vanredne okolnosti u zemlji, a tiču se oblasti koju zaposleni pokriva (vanredne situacije, vanredna stanja, stanja opšte opasnosti po zdravlje građana i slično).

Zaposlenom se zbog ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana ne može izreći disciplinska mera, niti može trpeti bilo kakve druge štetne posledice.

Urednici

Član 63

Medij mora imati glavnog urednika.

Glavni urednik medija ima svojstvo odgovornog urednika tog medija.

Urednik za pojedino izdanje, rubriku, odnosno programsku celinu odgovara glavnom uredniku za sadržaj koji uređuje.

Uredniku ne može prestati radni odnos, umanjiti se zarada, niti biti smenjen zbog odbijanja da izvrši nalog kojim bi kršio pravna i etička pravila novinarske profesije.

Glavni urednik ne može biti lice koje uživa imunitet od odgovornosti.

Za glavnog urednika imenuje se lice koje ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije.

Sloboda profesionalnog udruživanja

Član 64

Novinari mogu slobodno osnivati svoja udruženja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja.

Pravo udruženja u sudskom postupku

Član 65

Udruženje novinara ima pravni interes za mešanje u radnom sporu u kome učestvuje član tog udruženja, ako se on tome ne protivi.

Predstavnici inostranih medija i dopisništva inostranih medija

Član 66

Predstavnik inostranog medija (urednik, novinar, foto-reporter, snimatelj i drugi saradnici) i dopisništvo inostranog medija, imaju u obavljanju svoje delatnosti ista prava i dužnosti kao i domaći urednik, novinar, ostali saradnici i mediji.

Radi lakšeg obavljanja novinarskog posla, predstavnik inostranog medija i dopisništvo inostranog medija mogu da se upišu u evidenciju inostranih predstavnika i dopisništava, koja se vodi u ministarstvu nadležnom za poslove javnog informisanja, na osnovu čega im se izdaje odgovarajuća legitimacija.

Strano dopisništvo, kao organizovano predstavništvo stranog medija, stiče svojstvo pravnog lica upisom u evidenciju.

Ministarstvo nadležno za poslove javnog informisanja bliže uređuje način vođenja i upisa u evidenciju i izdavanje legitimacija iz stava 2. ovog člana.

IX DISTRIBUCIJA MEDIJA I MEDIJSKIH SADRŽAJA

Sloboda distribucije

Član 67

Distribucija domaćih i stranih medija i medijskih sadržaja je slobodna.

Sloboda distribucije iz stava 1. ovog člana obezbeđuje javnosti pristup mediju i medijskom sadržaju u distributivnoj mreži, bez obzira na sredstva kojima se medij čini dostupnim javnosti.

Distribucija medija

Član 68

Distributer ima pravo da odbije da distribuira medij bez impresuma.

U slučaju spora povodom informacije objavljene u mediju koji je distributer prihvatio da distribuira bez impresuma, odgovornost snosi i distributer.

Zabrana odbijanja distribucije

Član 69

Lice koje se bavi distribucijom medija ne sme da odbije distribuciju medija primenjujući nejednake uslove distribucije u odnosu na različite učesnike na medijskom tržištu, kao ni na drugi način značajno ograničavati, narušavati ili sprečavati konkurenciju na relevantnom medijskom tržištu, na teritoriji Republike Srbije, shodno odredbama zakona kojim se reguliše zaštita konkurencije.

Izdavač čija je distribucija obustavljena u celosti ili u značajnom delu povredom zabrane iz stava 1. ovog člana ima pravo da pred nadležnim sudom zahteva naknadu štete koju je usled toga pretrpeo.

Naknada štete nastala povredom odredbe stava 1. ovog člana određuje se posebno uzimajući u obzir vrednost neprodatog tiraža, odnosno udela u auditorijumu, kao i vrednost prodatog oglasnog prostora u neprodatom tiražu, odnosno u audio i audio-vizuelnoj medijskoj usluzi koja nije pružena.

Postupak po zahtevu iz stava 2. ovog člana hitan je.

U postupku iz stava 2. ovog člana nadležni sud na predlog izdavača određuje privremenu meru kojom se obavezuje lice koje se bavi distribucijom medija da do pravnosnažnog okončanja postupka nastavi da obavlja distribuciju tog medija.

O predlogu iz stava 5. ovog člana nadležni sud odlučuje u roku od osam dana od dana podnošenja predloga i svoju odluku odmah dostavlja izdavaču, glavnom uredniku medija i licu koje se bavi distribucijom medija.

Zabrana distribucije informacije ili drugog medijskog sadržaja

Član 70

Na predlog nadležnog javnog tužioca, nadležni sud može zabraniti distribuciju informacije ili drugog medijskog sadržaja (u daljem tekstu: informacija) ako je to neophodno u demokratskom društvu i ako se u informaciji poziva na:

1) akt neposrednog nasilnog rušenja ustavnog poretka;

2) akt neposrednog nasilja prema licu ili grupi na osnovu rase, nacionalne pripadnosti, političke pripadnosti, veroispovesti, polu, seksualne opredeljenosti, rodnog identiteta, invaliditeta ili drugog ličnog svojstva, a od objavljivanja informacije neposredno prethodi ozbiljna i nepopravljiva posledica čije se nastupanje ne može sprečiti na drugi način.

Predlog za zabranu

Član 71

Predlog za zabranu distribucije informacije (u daljem tekstu: predlog za zabranu) podnosi nadležni javni tužilac.

Predlogom za zabranu može se zahtevati da se zabrani distribucija informacije iz člana 70. ovog zakona, da se oduzmu primerci novina koji sadrže tu informaciju ako se svrha zabrane može postići samo na taj način, odnosno da se zabrani širenje takve informacije putem drugog medija.

Privremena zabrana

Član 72

Na predlog nadležnog javnog tužioca, nadležni sud može doneti rešenje o privremenoj zabrani distribucije informacije do pravnosnažne odluke o zabrani.

O predlogu iz stava 1. ovog člana sud odlučuje u roku od šest sati od njegovog podnošenja.

Nadležni sud dužan je da rešenje o privremenoj zabrani odmah dostavi izdavaču, glavnom uredniku, kao i distributeru ili štampariji.

Nadležni sud nalaže ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove da onemogući distribuciju informacije na osnovu rešenja iz stava 1. ovog člana.

Pretres

Član 73

Pretres po predlogu za zabranu mora se održati u roku od 24 časa od trenutka prijema predloga.

Pretres iz stava 1. ovog člana može se održati i bez prisustva uredno pozvanih stranaka, na šta se stranke u pozivu na pretres izričito upozoravaju.

Rešenje po predlogu za zabranu

Član 74

Rešenje o predlogu za zabranu sud donosi odmah po završenom pretresu, a predsednik veća objavljuje ga bez odlaganja.

Rešenje se mora pismeno izraditi i njegov overeni prepis dostaviti strankama u roku od tri dana od dana objavljivanja.

Odbijanje predloga za zabranu

Član 75

U odluci kojom se odbija predlog za zabranu, stavlja se van snage mera onemogućavanja privremene distribucije informacije iz člana 72. stav 1. ovog zakona.

Žalba nadležnog javnog tužioca protiv odluke iz stava 1. ovog člana ne odlaže njeno izvršenje.

Naknada štete

Član 76

Ako sud odbije predlog za zabranu, izdavač ima pravo na naknadu štete koja je prouzrokovana neosnovanom privremenom zabranom.

Žalba protiv rešenja prvostepenog suda

Član 77

Žalba protiv rešenja prvostepenog suda o predlogu za zabranu podnosi se u roku od tri dana od dana dostavljanja prepisa rešenja.

Žalba se ne dostavlja protivnoj stranci na odgovor.

Blagovremenu i dozvoljenu žalbu, zajedno sa svim spisima, prvostepeni sud dostavlja drugostepenom sudu u roku od dva dana od dana prijema žalbe.

Drugostepeni sud može pozvati i saslušati stranke.

Drugostepeni sud odlučuje o žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe sa spisima.

Shodna primena pravila krivičnog postupka

Član 78

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku za zabranu distribucije informacije shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje krivični postupak.

X PRIVREMENO ČUVANJE MEDIJSKOG ZAPISA I PRAVO UVIDA

Obaveza izdavača

Član 79

Izdavač je dužan da čuva jedan primerak medijskog zapisa (u daljem tekstu: zapis), i to:

- 1) novina - svaki broj svakog izdanja - šest meseci od dana objavljivanja;
- 2) samostalnog elektronskog izdanja - šest meseci od dana objavljivanja;
- 3) snimka objavljene radio ili televizijske emisije - šest meseci od dana objavljivanja;
- 4) drugog zapisa - 30 dana od dana njihovog objavljivanja.

Pravo na uvid i pravo na kopiju

Član 80

Izdavač je dužan da čuvane zapise stavi na uvid i dostavi njihovu kopiju na zahtev suda, drugog nadležnog državnog organa, regulatornog tela za oblast elektronskih medija, kao i zainteresovanog lica, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pismenog zahteva.

Izdavač neće biti dužan da čuvane zapise stavi na uvid, odnosno da dostavi kopiju zapisa ako je tražiocu dostavio adresu internet stranice sa koje se besplatno može preuzeti zapis u neizmenjenom obliku.

Ostvarivanje prava na uvid

Član 81

Uvid u zapis vrši se u prostoriji izdavača određenog dana u toku radnog vremena.

Licu koje nije u stanju da bez pratioca izvrši uvid u zapis, omogućava se da to učini uz pomoć pratioca.

Naknada

Član 82

Uvid u zapis se ne naplaćuje.

Za izradu kopije zapisa može se zahtevati naknada nužnih troškova kopiranja.

Na zahtev suda, nadležnog državnog organa, kao i regulatornog tela za oblast elektronskih medija, kopija zapisa se izrađuje i dostavlja bez naknade, ako je zahtev u vezi sa obavljanjem poslova iz njihove nadležnosti.

Zloupotreba prava na uvid u zapis medija

Član 83

Izdavač ima pravo da odbije zahtev za uvid i izradu kopije zapisa ako tražilac zloupotrebljava svoje pravo, a naročito ako nerazumno često podnosi zahtev ili ako ponavlja zahtev za uvid u isti ili već dobijeni zapis, odnosno za zapis koji je u neizmenjenom obliku besplatno dostupan na internet adresi na koju je tražioca izdavač uputio.

XI POSEBNA PRAVA I OBAVEZE U JAVNOM INFORMISANJU

Objavljivanje informacija u vezi sa krivičnim postupcima

Član 84

Ovim zakonom poštuje se pravo na slobodu informisanja i slobodu medija. Novinari imaju slobodu da izveštavaju i komentarišu funkcionisanje krivičnog postupka, uključujući i krivične postupke koji su u toku.

Niko ne sme biti označen u medijima kao izvršilac krivičnog dela niti proglašen krivim ili odgovornim za krivično delo pre nego što pravosnažna sudska odluka bude doneta.

Član 85

(Brisano)

Zabrana govora mržnje

Član 86

Idejama, mišljenjem, odnosno informacijama, koje se objavljuju u medijima ne sme se podsticati diskriminacija, mržnja ili nasilje protiv lica ili grupe lica zbog njihovog pripadanja ili nepripadanja nekoj rasi, veri, naciji, polu, zbog njihove seksualne opredeljenosti, rodnog identiteta ili drugog ličnog svojstva bez obzira na to da li je objavljivanjem učinjeno krivično delo.

Oslobađanje od odgovornosti

Član 87

Ne postoji povreda zabrane govora mržnje ako je informacija iz člana 86. ovog zakona deo novinarskog teksta, a objavljena je:

- 1) bez namere da se podstiče na diskriminaciju, mržnju ili nasilje protiv lica ili grupe lica iz člana 86. ovog zakona, posebno ako je takva informacija deo objektivnog novinarskog izveštaja;
- 2) s namerom da se kritički ukaže na diskriminaciju, mržnju ili nasilje protiv lica ili grupe lica iz člana 86. ovog zakona ili na pojave koje predstavljaju ili mogu da predstavljaju podsticanje na takvo ponašanje.

Zaštita maloletnika

Član 88

U cilju zaštite slobodnog razvoja ličnosti maloletnika, posebno se mora voditi računa da sadržaj medija i način distribucije medija ne naškode moralnom, intelektualnom, emotivnom ili socijalnom razvoju maloletnika.

Zabrana javnog izlaganja pornografije

Član 89

Ne sme se na način dostupan maloletnicima javno izlagati štampani medij sa pornografskim sadržajem.

Štampani medij sa pornografskim sadržajem na naslovnoj i poslednjoj strani ne sme da sadrži pornografiju, a mora imati vidno upozorenje da sadrži pornografiju, kao i upozorenje da nije namenjen maloletnicima.

Na pornografske audio i audio-vizuelne medijske sadržaje, kao i na sadržaje koji se distribuiraju putem interneta primenjuju se odredbe posebnog zakona kojim se uređuju elektronski mediji.

XII INFORMACIJE O LIČNOSTI

Dostojanstvo ličnosti i pravo na autentičnost

Član 90

Dostojanstvo ličnosti (čast, ugled, odnosno pijetet) lica na koje se odnosi informacija pravno je zaštićeno.

Objavljivanje informacije kojom se vrši povreda časti, ugleda ili pijeteta, odnosno lice prikazuje u lažnom svetlu pripisivanjem osobina ili svojstava koje ono nema, odnosno odricanjem osobina ili svojstava koje ima, nije dopušteno ako interes za objavljivanje informacije ne preteže nad interesom zaštite dostojanstva i prava na autentičnost, a naročito ako se time ne doprinosi javnoj raspravi o pojavi, događaju ili ličnosti na koju se informacija odnosi.

Prikazom ili opisom scene nasilja u mediju ili medijskom sadržaju ne sme se povrediti dostojanstvo žrtve nasilja.

Karikaturalno, satirično, kolažno i drugo slično prikazivanje lica, ne smatra se povredom dostojanstva, odnosno prava na autentičnost.

Privatan život i lični zapisi

Član 91

Informacija iz privatnog života, odnosno lični zapis (pismo, dnevnik, zabeleška, digitalni zapis i sl.), zapis lika (fotografski, crtani, filmski, video, digitalni i sl.) i zapis glasa (magnetofonski, gramofonski, digitalni i sl.), ne može se objaviti bez pristanka lica čijeg se privatnog života informacija tiče, odnosno lica čije reči, lik odnosno glas sadrži, ako se pri objavljivanju može zaključiti koje je to lice.

Maloletnik se ne sme učiniti prepoznatljivim u informaciji koja može da povredi njegovo pravo ili interes.

Pristanak je potreban i za neposredno prenošenje lika ili glasa putem televizije, radija i slično.

Informacija i zapis iz stava 1. ovog člana ne mogu se objaviti bez pristanka onoga na koga se odnose, ako bi objavljivanjem bilo povređeno njegovo pravo na privatnost ili koje drugo pravo.

Pristanak dat za jedno objavljivanje, za određeni način objavljivanja, odnosno za objavljivanje u određenom cilju ne smatra se pristankom za ponovljeno objavljivanje, za objavljivanje na drugi način, odnosno za objavljivanje za druge ciljeve.

Pristanak drugih lica

Član 92

Ako je lice iz člana 91. st. 1, 2. i 4. ovog zakona umrlo, pristanak daju njegov supružnik, dete od navršene petnaeste godine života samostalno, roditelj, krvni srodnik u pravoj liniji, usvojitelj ili staratelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, brat, sestra, pravno lice čiji je umrli bio učesnik (organ, član, zaposleni) ako se informacija, odnosno zapis odnosi na njegovo učešće u tom pravnom licu ili lice koje je umrlo za to odredio, odnosno lice koje je pozvano na nasleđe.

Prestankom pravnog lica ne prestaje pravo učesnika pravnog lica koga se lično tiče informacija, odnosno zapis.

Smatra se da je pristanak dat čim ga je dalo jedno od lica iz stava 1. ovog člana, bez obzira na to da li su druga lica odbila da ga daju.

Kad nije potreban pristanak za objavljivanje

Član 93

Informacija iz privatnog života, odnosno lični zapis može se izuzetno objaviti bez pristanka lica iz čl. 91. i 92. ovog zakona ako u konkretnom slučaju interes javnosti da se upozna sa informacijom, odnosno zapisom preteže u odnosu na interes da se spreči objavljivanje.

Smatra se da interes javnosti iz stava 1. ovog člana preteže u odnosu na interes da se spreči objavljivanje informacije iz privatnog života, odnosno ličnog zapisa lica, naročito:

- 1) ako je to lice informaciju, odnosno zapis namenilo javnosti, odnosno dostavilo mediju u cilju objavljivanja;
- 2) ako se informacija, odnosno zapis, odnosi na ličnost, pojavu ili događaj od interesa za javnost, posebno ako se odnosi na nosioca javne ili političke funkcije;
- 3) ako je lice svojim javnim izjavama, odnosno ponašanjem u privatnom, porodičnom ili profesionalnom životu privuklo pažnju javnosti i na taj način dalo povoda za objavljivanje informacije, odnosno zapisa;
- 4) ako je informacija saopštena, odnosno ako je zapis načinjen u javnoj skupštinskoj raspravi ili u javnoj raspravi u nekom skupštinskom telu;
- 5) ako je objavljivanje u interesu pravosuđa, nacionalne bezbednosti ili javne bezbednosti;
- 6) ako se lice nije protivilo pribavljanju informacije, odnosno pravljenju zapisa, iako je znalo da se to čini radi objavljivanja;
- 7) ako je objavljivanje u interesu nauke ili obrazovanja;
- 8) ako je objavljivanje potrebno radi upozorenja na opasnost (sprečavanje zarazne bolesti, pronalaženje nestalog lica, sprečavanja prevare i sl.);
- 9) ako se zapis odnosi na mnoštvo likova ili glasova (navijača, koncertne publike, demonstranata, uličnih prolaznika i sl.);
- 10) ako se radi o zapisu s javnog skupa;
- 11) ako je lice prikazano kao deo pejzaža, prirode, panorame, naseljenog mesta, trga, ulice ili kao deo sličnog prizora.

XIII ODGOVOR NA INFORMACIJU I ISPRAVKA INFORMACIJE

Pravo na odgovor

Član 94

Lice na koje se odnosi informacija, koja može da povredi njegovo pravo ili interes, može od glavnog urednika zahtevati da, bez naknade, objavi odgovor u kome ono tvrdi da je informacija neistinita, nepotpuna ili netačno prenet.

Ako glavni urednik ne objavi odgovor, a za to ne postoji neki od razloga za neobjavljivanje određen ovim zakonom, kao i ako odgovor objavi na nepropisan način, imalac prava na odgovor može protiv glavnog urednika podneti tužbu za objavljivanje odgovora.

U parnici radi objavljivanja odgovora raspravlja se samo o činjenicama, određenim ovim zakonom, od kojih zavisi obaveza glavnog urednika da objavi odgovor.

Pravo na ispravku

Član 95

Lice čije su pravo ili interes povređeni neistinitom, nepotpunom ili netačno prenetom informacijom može tužbom zahtevati da sud glavnom uredniku naredi da, bez naknade, objavi ispravku te informacije kao neistinite, nepotpune ili netačno prenete.

U parnici radi objavljivanja ispravke raspravlja se o neistinitosti, nepotpunosti ili netačnosti prenete informacije, kao i o tome da li je informacijom povređeno pravo ili interes tužioca.

Pravo ostalih lica na odgovor i ispravku

Član 96

Za lice nesposobno da se samo stara o svojim interesima, odgovor odnosno tužbu za objavljivanje odgovora i tužbu za objavljivanje ispravke, podnosi njegov zakonski zastupnik, a za pravno lice - ovlašćeni organ pravnog lica.

Učesnik pravnog lica (član, organ, zaposleni) ima pravo na samostalan odgovor i ispravku, ako se objavljena informacija odnosi kako na pravno lice tako i lično na učesnika.

Ako je lice na koje se odnosi informacija umrlo, pravo na odgovor i ispravku, imaju: supružnik, deca, roditelji, pravno lice čiji je učesnik bio umrli kad se informacija tiče njegovog učešća u pravnom licu, druga lica čiju uspomenu na umrlog može da povredi, odnosno povređuje objavljena informacija.

Ako je pravno lice na koje se odnosi informacija prestalo da postoji, pravo na odgovor i ispravku, imaju učesnici u pravnom licu.

Objavljivanjem odgovora i ispravke, jednog od lica iz st. 3. i 4. ovog člana, prestaje pravo na odgovor i ispravku ostalih lica kad se zahtevani odgovor i ispravka, odnosi na iste delove informacije.

Rok za zahtev za objavljivanje odgovora

Član 97

Zahtev za objavljivanje odgovora podnosi se glavnom uredniku u roku od 30 dana od dana objavljivanja informacije u dnevnim novinama ili dnevnoj radio ili televizijskoj emisiji, odnosno 60 dana od dana objavljivanja informacije u periodičnim novinama ili povremenoj radio ili televizijskoj emisiji.

Ako odgovor podnosi lice čije je prebivalište ili boravište u inostranstvu, rok iznosi 60 dana.

Rok za objavljivanje odgovora

Član 98

Glavni urednik dužan je da odgovor objavi bez odlaganja, a najkasnije u drugom narednom broju dnevnih novina, odnosno u drugoj narednoj dnevnoj emisiji od prispeća odgovora.

Odgovor na informaciju koja se odnosi na učesnika u izornoj kampanji, objavljuje se u prvom narednom broju, odnosno u prvoj narednoj emisiji od prispeća odgovora.

Rok za tužbu zbog neobjavljivanja odgovora

Član 99

Ako glavni urednik ne objavi odgovor, tužba zbog neobjavljivanja odgovora podnosi se u roku od 30 dana od dana isteka roka za objavljivanje iz člana 98. ovog zakona.

Rok za objavljivanje odgovora na osnovu presude

Član 100

Ako usvoji tužbeni zahtev za objavljivanje odgovora, sud nalaže glavnom uredniku da objavi odgovor bez odlaganja, a najkasnije u drugom narednom broju dnevnih novina, odnosno u drugoj narednoj dnevnoj emisiji od prispeća presude da se odgovor objavi.

Ako se informacija na koju se odgovara odnosi na učesnika u izornoj kampanji, odgovor se objavljuje u prvom narednom broju, odnosno prvoj narednoj emisiji od prispeća presude da se odgovor objavi.

Rok za tužbu za objavljivanje ispravke

Član 101

Tužba za objavljivanje ispravke podnosi se u roku od 90 dana od dana objavljivanja informacije.

Rok za objavljivanje ispravke

Član 102

Glavni urednik dužan je da ispravku objavi bez odlaganja, a najkasnije u drugom narednom broju dnevnih novina, odnosno u drugoj narednoj dnevnoj emisiji od prispeća presude da se objavi ispravka.

Ako se informacija koja se ispravlja odnosi na učesnika u izbornoj kampanji, ispravka se objavljuje u prvom narednom broju, odnosno prvoj narednoj emisiji od prispeća presude da se objavi ispravka.

Rokovi u slučaju smrti, odnosno prestanka pravnog lica

Član 103

Ako se informacija odnosi na lice koje je umrlo, odnosno na pravno lice koje je prestalo da postoji, u toku roka za traženje objavljivanja odgovora ili ispravke odnosno roka za tužbu za objavljivanje odgovora ili ispravke, rok teče iznova od dana smrti lica, odnosno od dana prestanka pravnog lica.

Sudski penal i prilog uz tužbu

Član 104

Tužilac može tražiti da sud tuženom naredi objavljivanje odgovora, odnosno ispravke, pod pretnjom plaćanja određenog primerenog novčanog iznosa tužiocu za slučaj neobjavljivanja.

Uz tužbu se obavezno prilaže primerak ili kopija štampanog medija u kome je objavljena informacija, odnosno, po mogućnosti, tonski ili video zapis emisije u kojoj je objavljena informacija.

Nalog za dostavljanje audio, odnosno audio-vizuelnog zapisa

Član 105

Glavni urednik medija u kojem je objavljena informacija dužan je da po dostavljanju tužbe za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke, a na zahtev suda, bez odlaganja dostavi sudu audio, odnosno audio-vizuelni zapis emisije.

Podnošenje više odgovora

Član 106

Ako ovlašćeno lice u roku podnese više sadržinski različitih odgovora, bilo istovremeno bilo jedan za drugim, glavni urednik objavljuje onaj koji je označen kao merodavan.

Ako nijedan odgovor nije označen kao merodavan, glavni urednik objavljuje poslednji prispeli odgovor, a ako su odgovori prispeli istovremeno, objavljuje onaj koji je najpotpuniji u smislu člana 94. stav 1. ovog zakona.

Načelo jednake delotvornosti informacije i odgovora, odnosno ispravke

Član 107

Odgovor, odnosno ispravka objavljuje se u istom delu medija, u istom izdanju, u istoj rubrici, na istoj stranici, sa istom opremom, odnosno u istom delu emisije, kao što je bila objavljena informacija na koju se odgovara, i to pod istim naslovom, a uz oznaku "odgovor", odnosno "ispravka".

Ako oprema informacije na koju se odgovara, odnosno koja se ispravlja sadrži ilustracije (tabele, fotografije, crteže, video-zapis i dr.), može ih sadržati i odgovor, odnosno ispravka.

Odgovor, odnosno ispravka objavljuje se u celosti, osim ako je informacija na koju se odgovara, odnosno koja se ispravlja objavljivana u nastavcima, a obim odgovora, odnosno ispravke iziskuje objavljivanje u nastavcima.

Ako je emisija u kojoj je objavljena informacija na koju se odgovara, odnosno koja se ispravlja bila jedina ili poslednja u seriji, odgovor, odnosno ispravka objavljuje se u najsrodnijoj emisiji ili u najpribližnjem terminu.

Ako je medij u kome je objavljena informacija na koju se odgovara, odnosno koja se ispravlja prestao da postoji, odgovor, odnosno ispravka objavljuje se u srodnom mediju na trošak lica koje je bilo izdavač ili glavni urednik u vreme objavljivanja informacije na koju se odgovara, odnosno koja se ispravlja, odnosno na trošak pravnog sledbenika izdavača.

Ako se u istom mediju ponovo objavljuje informacija za koju je objavljen odgovor, mora se istovremeno označiti da je objavljen odgovor, čiji je, kad i gde je objavljen, a na zahtev, objaviti i odgovor.

Ako se u mediju ponovo objavljuje informacija za koju je objavljena ispravka, mora se istovremeno objaviti i ispravka.

Ako se u drugom mediju objavljuje informacija za koju je objavljen odgovor, odnosno ispravka, mora se na zahtev objaviti odgovor, odnosno ispravka.

Odgovor, odnosno ispravka objavljuje se na jeziku na kojem je objavljena informacija na koju se odgovara, odnosno koja se ispravlja.

Ako je odgovor, odnosno ispravka napisana na jeziku koji je različit od jezika na kojem je objavljena informacija na koju se odgovara, odnosno koja se ispravlja, glavni urednik dužan je da objavi odgovor, odnosno ispravku, ako lice koje ima pravo na odgovor, odnosno ispravku, prevede o svom trošku odgovor, odnosno ispravku, na jezik na kojem je objavljena informacija na koju se odgovara, odnosno koja se ispravlja.

Zabrana preinačenja i komentarisanja odgovora i ispravke

Član 108

Odgovor, odnosno ispravka objavljuje se bez izmena, izostavljanja i dopuna.

Dozvoljene su najneophodnije lektorske izmene koje ne menjaju smisao.

Ako je objavljeni odgovor, odnosno ispravka, preinačena u celosti ili delom, glavni urednik je dužan, da na zahtev, objavi izvorni tekst odgovora, odnosno ispravke, odnosno izvorne delove odgovora, odnosno ispravke.

Nije dopušteno komentarisati odgovor, odnosno ispravku u istom broju medija, odnosno u istoj emisiji u kojoj se objavljuje odgovor, odnosno ispravka, niti u drugim emisijama na dan objavljivanja odgovora, odnosno ispravke.

Razlozi za neobjavljivanje odgovora

Član 109

Glavni urednik nije dužan da objavi odgovor, odnosno sud neće narediti glavnom uredniku da objavi odgovor:

- 1) ako je odgovor podnelo lice na koje se informacija ne odnosi ili drugo neovlašćeno lice;
- 2) ako je u istom mediju već objavljen odgovor iste sadržine nekog od ovlašćenih lica;
- 3) ako je u istom mediju u drugom, jednako vrednom obliku već objavljena reakcija ovlašćenog lica iste sadržine (kao intervju, izjava i drugo);
- 4) ako nije pravnosnažno okončana parnica radi objavljivanja ranije podnetog odgovora na istu informaciju;
- 5) ako u zahtevu za objavljivanje odgovora podnosilac nije naveo svoje ime i adresu, odnosno naziv i sedište, kao i ako nije potpisao odgovor lično, odnosno ako uz odgovor koji je podnet preko punomoćnika nije priloženo specijalno punomoćje;
- 6) ako se odgovor ne odnosi na informaciju na koju podnosilac tvrdi da odgovara;
- 7) ako nije označena informacija na koju se odgovara (naslov informacije, broj i stranica novina gde je objavljena, naziv emisije i vreme emitovanja i sl.), a glavni urednik ne može da utvrdi na koju se informaciju odnosi;
- 8) ako se odgovor odnosi na mišljenje, a ne na tvrdnju o činjenicama, ili ako odgovor ne sadrži tvrdnju o činjenicama, već mišljenje;
- 9) ako se odgovorom ne osporava istinitost, potpunost ili tačnost prenosa informacije, kao i ako se odgovor odnosi na informaciju koja može biti neistinita, nepotpuna ili netačno preneti, ali ne povređuje pravo ili interes lica;
- 10) ako odgovor nije na jeziku na kojem je objavljena informacija na koju se odgovara, niti je naknadno preveden na taj jezik;
- 11) ako je odgovor neprimereno duži od informacije, a podnosilac ga ne skрати u roku za podnošenje odgovora;
- 12) ako je odgovor podnet po isteku roka za podnošenje odgovora;
- 13) ako je odgovor nečitljiv, nerazumljiv ili besmislen, a nije uređen pre isteka roka za podnošenje odgovora;
- 14) ako objavljivanje odgovora zbog njegove sadržine može izazvati zabranu distribucije informacije, kaznenu ili građansko-pravnu odgovornost;
- 15) ako je već objavljena ispravka iste informacije na koju se odgovara ili ako je na drugi način postignut učinak radi koga se traži objavljivanje odgovora, osim ako se radi o ponovljenom objavljivanju informacije;
- 16) ako je istinitost, potpunost ili tačnost prenosa informacije na koju se odgovara očigledna, opštepoznata ili utvrđena pravnosnažnim aktom nadležnog organa;
- 17) ako se sadržina informacije na koju se odgovara podudara sa sadržinom informacije koju je autorizovalo lice koje zahteva objavljivanje odgovora;
- 18) ako je neistinitost, nepotpunost ili netačnost prenosa informacije na koju se odgovara takva da ne utiče na istinitost, potpunost ili tačnost same informacije;

19) ako se odgovor odnosi na informaciju saopštenu u javnoj skupštinskoj raspravi, javnoj raspravi u nekom skupštinskom telu ili u sudskom postupku.

Razlozi za neobjavljivanje odgovora važe i za neobjavljivanje dela odgovora.

Obaveštavanje o razlogu neobjavljivanja odgovora

Član 110

Ako se novine izdaju, odnosno radio ili televizijska emisija objavljuje u razmacima dužim od 30 dana, glavni urednik dužan je da u roku od sedam dana od dana prijema zahteva za objavljivanje odgovora obavesti podnosioca zahteva o razlogu zbog koga odbija da objavi odgovor.

Razlozi da sud ne naredi objavljivanje ispravke

Član 111

Sud neće naložiti glavnom uredniku da objavi ispravku ili deo ispravke: ako tužilac ne dokaže da je objavljena informacija neistinita, nepotpuna ili netačno prenet; ako je informacija neistinita, nepotpuna ili netačno prenet, a sud utvrdi da ne povređuje pravo lica na koje se odnosi; ako postoji neki od razloga za neobjavljivanje navedenih u članu 109. stav 1. tač. 1), 2), 4) i 6)-18) ovog zakona, koji shodno važe za ispravku.

XIV DRUGI OBLICI SUDSKE ZAŠTITE

Sadržina tužbenih zahteva

Član 112

Ako se objavljivanjem informacije, odnosno zapisa povređuje pretpostavka nevinosti, zabrana govora mržnje, prava i interesi maloletnika, zabrana javnog izlaganja pornografskog sadržaja, pravo na dostojanstvo ličnosti, pravo na autentičnost, odnosno pravo na privatnost, u skladu sa odredbama ovog zakona, tužbom se može zahtevati:

- 1) utvrđivanje da je objavljivanjem informacije, odnosno zapisa povređeno pravo, odnosno interes;
- 2) propuštanje objavljivanja, kao i zabrana ponovnog objavljivanja informacije, odnosno zapisa;
- 3) predaja zapisa, uklanjanje ili uništenje objavljenog zapisa (brisanje video zapisa, brisanje audio zapisa, uništenje negativa, odstranjenje iz publikacija i slično).

Aktivna legitimacija

Član 113

Pravo na podnošenje tužbe iz člana 112. ovog zakona ima lice koje je lično povređeno objavljivanjem informacije, odnosno zapisa.

Pravo na podnošenje tužbe iz stava 1. ovog člana ima i pravno lice čija delatnost ima za cilj zaštitu ljudskih prava u slučaju povrede zabrane govora mržnje i prava i interesa maloletnika.

Ako se informacija, odnosno zapis odnosi na određeno lice, pravno lice iz stava 2. ovog člana može podneti tužbu samo uz pristanak lica na koje se informacija odnosi.

Pasivna legitimacija

Član 114

Tužba iz člana 112. ovog zakona podnosi se protiv glavnog urednika medija u kome je informacija, odnosno zapis objavljen.

Privremena zabrana ponovnog objavljivanja informacije

Član 115

Lice čije bi pravo bilo povređeno objavljivanjem informacije, odnosno zapisa iz člana 112. ovog zakona može zahtevati da sud privremenom merom, najduže do pravnosnažnog okončanja postupka, zabrani glavnom uredniku da ponovo objavi istu informaciju, odnosno zapis.

Podnosilac tužbe mora učiniti verovatnim da postoji konkretna opasnost da će informacija, odnosno zapis biti ponovo objavljen, kao i da bi se ponovnim objavljivanjem informacije, odnosno zapisa povredilo njegovo pravo ili interes iz člana 112. ovog zakona.

Sud o predlogu za određivanje privremene mere mora odlučiti bez odlaganja, a najkasnije u roku od 48 sati od podnošenja predloga.

Prigovor protiv odluke o određivanju privremene mere izjavljuje se u roku od 48 sati od prijema odluke, a sud o prigovoru odlučuje u roku od 48 sati.

Sudski penal

Član 116

Uz tužbu iz člana 112. tač. 2) i 3) ovog zakona, kao i uz predlog za privremenu zabranu ponovnog objavljivanja informacije iz člana 115. ovog zakona može se zahtevati da nadležni sud zapreti glavnom uredniku da će platiti primereni novčani iznos tužiocu ako postupi protivno odluci suda.

Primena drugih odredaba ovog zakona

Član 117

Na tužbe iz člana 112. ovog zakona shodno se primenjuju odredbe člana 103, člana 104. stav 2. i člana 105. ovog zakona.

XV INFORMACIJA O ISHODU KRIVIČNOG POSTUPKA

Pravo na objavljivanje informacije

Član 118

Ako je u mediju objavljena informacija da je protiv određenog lica pokrenut krivični postupak, to lice ima pravo, kad se postupak okonča, da od glavnog urednika zahteva da, bez naknade, objavi informaciju o pravnosnažnom obustavljanju postupka, odbijanju optužbe, odnosno oslobađanju od odgovornosti.

Ako glavni urednik ne objavi informaciju o pravnosnažnom obustavljanju postupka, odbijanju optužbe, odnosno oslobađanju od odgovornosti, a ne postoji neki od razloga za neobjavljivanje određen ovim zakonom, kao i ako informaciju objavi na nepropisan način, imalac prava može protiv glavnog urednika podneti tužbu za objavljivanje informacije.

Rok za zahtev i sadržaj informacije

Član 119

Zahtev iz člana 118. ovog zakona podnosi se glavnom uredniku najkasnije u roku od 30 dana od dana pravnosnažnog okončanja krivičnog postupka.

Informacija čije se objavljivanje traži može da sadrži samo činjenice koje se odnose na pravnosnažno okončanje postupka, a ne i mišljenje i komentar povodom prvobitne informacije.

Rok za objavljivanje informacije

Član 120

Informacija iz člana 118. ovog zakona objavljuje se bez odlaganja, a najkasnije u drugom narednom broju dnevnih novina, odnosno u drugoj narednoj dnevnoj emisiji od prispeća zahteva za njeno objavljivanje.

Razlozi za neobjavljivanje informacije

Član 121

Glavni urednik nije dužan da objavi informaciju, odnosno deo informacije iz člana 118. ovog zakona:

- 1) ako objavljivanje zahteva neovlašćeno lice;
- 2) ako je u istom mediju već objavljena sadržinski istovetna, istinita i potpuna informacija o okončanju krivičnog postupka;
- 3) ako ovlašćeno lice u zahtevu za objavljivanje nije navelo svoje ime i adresu, odnosno naziv i sedište;
- 4) ako u zahtevu nije označena prvobitna informacija, a ne može se jednostavno utvrditi na koju se informaciju odnosi;
- 5) ako informacija sadrži samo mišljenje ili komentar povodom prvobitne informacije;
- 6) ako je informacija ili deo informacije o pravnosnažnom obustavljanju postupka, odbijanju optužbe, odnosno oslobađanju od odgovornosti neistinita;
- 7) ako je informacija neprimerene dužine, a podnosilac je ne skрати na zahtev glavnog urednika medija u roku od 15 dana od dana dostavljanja zahteva;
- 8) ako je zahtev za objavljivanje informacije podnet po isteku roka;

9) ako je sadržina informacije ili dela informacije takva da bi njeno objavljivanje izazvalo kaznenu ili građansko pravnu odgovornost.

Primena drugih odredaba ovog zakona

Član 122

Na objavljivanje informacije o ishodu krivičnog postupka shodno se primenjuju odredbe čl. 99, 100, 103-105, 107. i 108. ovog zakona.

XVI NAKNADA ŠTETE

Pravo na naknadu štete

Član 123

Lice na koje se odnosi informacija čije je objavljivanje u skladu sa ovim zakonom zabranjeno, a koje zbog njenog objavljivanja trpi štetu, ima pravo na naknadu materijalne i nematerijalne štete u skladu sa opštim propisima i odredbama ovog zakona, nezavisno od drugih sredstava pravne zaštite koja tom licu stoje na raspolaganju u skladu sa odredbama ovog zakona.

Pravo na naknadu štete iz stava 1. ovog člana ima i lice kojem nije objavljen odgovor, ispravka ili druga informacija čije je objavljivanje naloženo odlukom nadležnog suda, a koje zbog neobjavljivanja trpi štetu.

Odgovornost novinara i glavnog urednika

Član 124

Novinar, odnosno glavni urednik odgovara za štetu nastalu objavljivanjem informacije iz člana 123. stav 1. ovog zakona, ako se dokaže da je šteta nastala njegovom krivicom.

Objektivna odgovornost izdavača

Član 125

Izdavač odgovara za štetu nastalu objavljivanjem informacije iz člana 123. stav 1. ovog zakona, kao i za propuštanje objavljivanja informacije iz člana 123. stav 2. ovog zakona, bez obzira na krivicu.

Solidarna odgovornost

Član 126

Novinar, glavni urednik i izdavač solidarno odgovaraju za štetu nastalu objavljivanjem informacije iz člana 123. stav 1. ovog zakona, kao i za propuštanje objavljivanja informacije iz člana 123. stav 2. ovog zakona.

Solidarna odgovornost iz stava 1. ovog člana ne vezuje se za novinara, glavnog urednika i izdavača drugog medija.

Isključenje odgovornosti

Član 127

Novinar, glavni urednik i izdavač ne odgovaraju za štetu ako je informacija:

- 1) verno preneti iz javne skupštinske rasprave ili javne rasprave u skupštinskom telu;
- 2) verno preneti iz sudskog postupka, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) verno preneti s javnog skupa, a novinar je postupao s dužnom novinarskom pažnjom;
- 4) sadržana u dokumentu organa javne vlasti na koji se primenjuje zakon kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja, a javnost ima opravdani interes da za nju zna;
- 5) objavljena u emisiji koja se emituje uživo, a novinar je postupao s dužnom novinarskom pažnjom.

Za štetu prouzrokovanu objavljivanjem neistinite ili nepotpune informacije koja potiče od organa javne vlasti odgovara Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave čiji je to organ, bez obzira na krivicu.

Visina naknade štete

Član 128

Prilikom odlučivanja o visini naknade štete, sud posebno ceni:

- 1) da li je tužilac pokušao da umanju štetu korišćenjem drugih sredstava pravne zaštite u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 2) da li je tuženi onemogućio tužiocu da umanju štetu objavljivanjem odgovora, ispravke ili druge informacije na osnovu odluke nadležnog suda.

Rok za tužbu za naknadu štete

Član 129

Tužba za naknadu štete podnosi se u roku od šest meseci od dana objavljivanja informacije iz člana 123. stav 1. ovog zakona, odnosno od dana kada je tuženi bio dužan da objavi informaciju iz člana 123. stav 2. ovog zakona.

XVII PRAVO NA DEO DOBITI

Član 130

Ako je objavljenom informacijom, odnosno zapisom povređeno lično dostojanstvo, autentičnost, odnosno privatnost lica, povređeni ima pravo da od izdavača tužbom zahteva deo dobiti ostvarene objavljivanjem informacije, odnosno zapisa, srazmerno tome koliko je objavljivanje doprinelo ostvarenju dobiti, nezavisno od drugih sredstava pravne zaštite koja tom licu stoje na raspolaganju u skladu sa odredbama ovog zakona.

XVIII OBJAVLJIVANJE PRESUDE

Član 131

Po zahtevu tužioca u parnicama po tužbi iz čl. 112, 123. i 130. ovog zakona, sud nalaže glavnom uredniku da pravnosnažnu presudu objavi bez komentara i bez odlaganja, o svom trošku, a najkasnije u drugom narednom broju novina, odnosno u drugoj narednoj radio ili televizijskoj emisiji od dana kada je presuda postala pravnosnažna i izvršna.

Na objavljivanje presude iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 104. stav 1. i čl. 107. i 118. ovog zakona.

XIX ZAJEDNIČKE ODREDBE POSTUPKA PRAVNE ZAŠTITE

Nadležnost suda

Član 132

Tužba u postupku pravne zaštite na osnovu čl. 94, 95, 96. i 112, člana 118. stav 2, čl. 123. i 130. ovog zakona podnosi se nadležnom sudu u skladu sa zakonom koji reguliše uređenje sudova.

Hitnost postupka

Član 133

Postupak u parnici po tužbi iz člana 132. ovog zakona je hitan.

Glavna rasprava

Član 134

U parnici po tužbi iz člana 132. ovog zakona ne zakazuje se pripremno ročište.

U parnici po tužbi za objavljivanje odgovora od tuženog se ne traži da podnese odgovor na tužbu, a u parnicama po ostalim tužbama sud nalaže tuženom da odgovori na tužbu u roku od osam dana od dana dostavljanja tužbe.

U parnici po tužbi za objavljivanje odgovora prvo ročište za glavnu raspravu održava se u roku od osam dana od dana kada je sud primio tužbu, a u parnicama po ostalim tužbama u roku od 15 dana od dana prijema odgovora na tužbu, odnosno od isteka roka za odgovor na tužbu.

U pozivu tužiocu naznačuje se da će se u slučaju njegovog izostanka s prvog ili bilo kog kasnijeg ročišta, smatrati da je tužbu povukao, a u pozivu tuženom - da se presuda može doneti u slučaju njegovog izostanka s prvog ročišta, kao i da se u slučaju njegovog izostanka s kasnijeg ročišta, presuda donosi na osnovu do tada utvrđenog činjeničnog stanja.

U parnici po tužbi iz člana 132. ovog zakona nema mirovanja postupka.

U parnici po tužbi za objavljivanje odgovora može se tražiti povraćaj u pređašnje stanje u roku od jednog dana od dana prestanka izuzetnih okolnosti, a u roku od pet dana od dana propuštanja procesne radnje.

Donošenje presude i presuda

Član 135

Sud donosi i javno objavljuje presudu odmah po zaključenju glavne rasprave.

Overeni prepis presude dostavlja se strankama u roku od tri dana od dana donošenja presude.

Žalba

Član 136

Protiv presude stranke mogu izjaviti žalbu u roku od osam dana od dana dostavljanja prepisa presude.

Žalba se dostavlja protivnoj strani na odgovor bez odlaganja, a najdocije u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

Rok za odgovor na žalbu iznosi tri dana od dana prijema.

U parnici po tužbi za objavljivanje odgovora žalba se ne dostavlja protivnoj strani na odgovor.

U parnici po tužbi za objavljivanje odgovora ne primenjuju se odredbe o predaji podneska telegrafskim putem, predviđene zakonom kojim se uređuje parnični postupak.

Blagovremenu i dozvoljenu žalbu, zajedno sa svim spisima, prvostepeni sud dostavlja drugostepenom sudu u roku od pet dana od dana prijema odgovora na žalbu, odnosno po isteku roka za odgovor na žalbu, a ako se radi o parnici po tužbi za objavljivanje odgovora u roku od dva dana od dana prijema žalbe.

Drugostepeni sud odlučuje o žalbi u roku od osam dana od dana prijema žalbe sa spisima, odnosno u roku od pet dana od dana prijema žalbe sa spisima ako se radi o parnici po tužbi za objavljivanje odgovora.

Revizija

Član 137

Revizija je dozvoljena protiv drugostepene presude ako je tužbeni zahtev odbijen, a izjavljuje se u roku od 15 dana od dana dostavljanja drugostepene presude.

Rok za odgovor na reviziju je 15 dana od dana dostavljanja revizije.

U parnici po tužbi za naknadu štete i po tužbi za ostvarivanje prava na deo dobiti, revizija je uvek dozvoljena.

Protiv presude drugostepenog suda u parnici po tužbi za objavljivanje odgovora ne može se izjaviti revizija.

Dostavljanje pravnosnažne presude izdavaču

Član 138

Ako izdavač nije bio obuhvaćen tužbom iz člana 132. ovog zakona, overeni prepis pravnosnažne i izvršne presude dostavlja se istovremeno i izdavaču.

Promena glavnog urednika

Član 139

Ako se posle podnošenja tužbe promeni glavni urednik, a tužilac ne preinači tužbu do zaključenja glavne rasprave, sud odbacuje tužbu.

Za preinačenje tužbe iz stava 1. ovog člana nije potreban pristanak ni prvobitno tuženog ni novog glavnog urednika.

Do zaključenja glavne rasprave tužilac može preinačiti sadržinu tužbenog zahteva bez pristanka tuženog.

Sud neće dozvoliti da se tužba preinači ako utvrdi da se time zloupotrebljavaju procesna ovlašćenja, a naročito ako je bilo više preinačenja, o čemu sud donosi posebno rešenje protiv koga je dozvoljena posebna žalba.

Ako se glavni urednik promeni posle donošenja pravnosnažne presude, obaveze utvrđene u presudi prelaze na novog glavnog urednika, osim ako se radi o presudi donetoj po tužbi za naknadu štete.

Posledica prekoračenja rokova

Član 140

Ako sud prekorači rokove iz člana 134. stav 3, člana 135. stav 2, člana 136. st. 6. i 7. ovog zakona, predsednik suda, na predlog tužioca, bez odlaganja dodeljuje predmet u rad drugom veću.

Radnje koje je preduzelo veće kome je predmet prvobitno dodeljen u rad i radnje stranaka koje su pred tim većem preduzete ostaju u važnosti i ne moraju se ponavljati.

Troškovi postupka

Član 141

Tuženi snosi troškove postupka po tužbi iz čl. 94, 95, 96. i 112. i člana 118. stav 2. ovog zakona i ako je objavljivanjem odgovora, ispravke ili na drugi način otklonio stanje povrede prava tužioca pre okončanja postupka.

Primena pravila parničnog postupka

Član 142

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u parnicama po tužbi iz člana 132. ovog zakona shodno se primenjuju odredbe zakona kojima se uređuje parnični postupak.

XX NADZOR

Član 143

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove javnog informisanja, a na teritoriji autonomne pokrajine nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši pokrajinski organ uprave nadležan za poslove javnog informisanja kao povereni posao.

Član 144

Inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši ministarstvo.

Na teritoriji autonomne pokrajine, inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

XXI KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 145

Novčanom kaznom od 100.000 dinara do 1.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice - izdavač koji ne postupi po upozorenju nadležnog organa u postupku utvrđivanja ugrožavanja medijskog pluralizma (član 55. stav 3).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od 10.000 dinara do 200.000 dinara kazniće se i odgovorno lice u izdavaču.

Član 146

Novčanom kaznom od 100.000 dinara do 1.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice koje se bavi distribucijom medija suprotno odredbi člana 69. stav 1. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od 10.000 dinara do 200.000 dinara kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu koje je distributer medija.

Prekršaji

Član 147

Novčanom kaznom od 50.000 dinara do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje izdaje novine ili pruža usluge radio, odnosno televizijskog programa, a nije registrovano za obavljanje delatnosti (član 39. stav 2).

Član 148

Novčanom kaznom od 100.000 dinara do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - izdavač:

- 1) ako izda medij bez impresuma propisane sadržine ili ako ne objavi impresum na propisan način (čl. 42-44);
- 2) ako u roku od 15 dana ne prijavi nastale promene podataka koji se vode u Registru i Evidenciji (član 48);
- 3) ako je za glavnog urednika imenovano lice koje uživa imunitet od odgovornosti, odnosno lice koje nema prebivalište na teritoriji Republike Srbije (član 63. st. 5. i 6);
- 4) ako ne ispunjava obavezu čuvanja zapisa (član 79);
- 5) ako ne stavi medijski zapis na uvid ili ne izradi kopiju u skladu sa odredbama ovog zakona (čl. 80-82).

Za prekršaj iz st. 1. ovog člana, novčanom kaznom od 10.000 dinara do 150.000 dinara kazniće se i odgovorno lice izdavača.

Za prekršaj iz st. 1. ovog člana, novčanom kaznom od 10.000 dinara do 150.000 dinara kazniće se i preduzetnik-izdavač.

Član 149

Novčanom kaznom od 50.000 dinara do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu javne vlasti:

- 1) ako ne raspiše javni konkurs za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja (član 20. st. 3. i 4);
- 2) ako ne objavi sve podatke i dokumente vezane za javni konkurs ili za evaluaciju projekata (član 20. stav 7, član 25. st. 9. i 11, član 26. stav 10, član 27. st. 8. i 11. i član 28. st. 1. i 5);
- 3) ako objavi konkurs koji ne sadrži elemente pripisane zakonom (član 21);
- 4) ako propiše kriterijume koji stavljaju u povoljniji položaj određenog izdavača medija propisivanjem neopravdanih kriterijuma (član 23. stav 10);
- 5) ako ne pribavi podatke od nadležnih tela (član 24. stav 2);
- 6) ako suprotno zakonu donese odluku o imenovanju komisije koja vrši ocenu projekata podnetih na konkurs (član 25. st. 3-6);
- 7) ako ne donese odluku o raspodeli sredstava u roku od 90 dana od dana zaključenja konkursa (član 26. stav 2);
- 8) ako ne sačini izveštaj o sprovedenim konkursima u tekućoj godini (član 27. stav 8);
- 9) ako ne sprovede ocenu realizacije projekata podržanih na konkursima u toku prethodne kalendarske godine (interna evaluacija) (član 27. stav 9);
- 10) ako najmanje jednom u tri godine ne angažuje stručna lica koja će za potrebe organa koji raspisuje konkurs sprovesti ocenu realizacije projekata podržanih na konkursima u toku prethodne kalendarske godine (eksterna evaluacija) (član 27. stav 10);
- 11) ako ne sprovede analizu potreba za medijskim sadržajima (član 28);
- 12) ako u roku od 15 dana ne dostavi Registru podatke o dodeli sredstava (član 47. stav 6).

Član 150

Novčanom kaznom od 50.000 dinara do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu javne vlasti i pravnom licu koje je u pretežnom delu u državnoj svojini ili koje se u celini ili pretežnim delom finansira iz javnih prihoda ako sufinansira projekte ili na drugi način pomaže izdavača čiji medij nije registrovan, odnosno ako se oglašava ili koristi druge usluge medija koji nije registrovan (član 52).

Član 151

Novčanom kaznom od 10.000 dinara do 200.000 dinara kazniće se preduzetnik izdavač koji ne postupi po upozorenju nadležnog organa u postupku utvrđivanja ugrožavanja medijskog pluralizma (član 55. stav 3).

Novčanom kaznom od 200.000 dinara do 400.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik distributer koji postupi suprotno odredbama člana 69. stav 1. ovog zakona.

Član 152

Novčanom kaznom od 50.000 dinara do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj glavni urednik medija:

- 1) ako se u mediju objavi tekst, članak, prilog i drugi medijski sadržaj koji nije potpisan imenom i prezimenom, inicijalima ili pseudonimom autora ili grupe autora (član 57. stav 1);
- 2) ako se u objavljenoj informaciji u medijima neko označi kao izvršilac krivičnog dela ili bude proglašen krivim ili odgovornim za krivično delo pre nego što pravnosnažna sudska odluka bude doneta (član 84. stav 2);
- 3) ako sadržaj medija koji može ugroziti razvoj maloletnika nije jasno i vidno označen, odnosno ako je maloletnik učinjen prepoznatljivim u objavljenoj informaciji koja je podesna da povredi njegovo pravo ili interes (član 88, član 89. stav 2. i član 91. stav 2);
- 4) ako ne dostavi sudu tonski, odnosno video zapis emisije, na zahtev suda (član 105).

XXII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 153

Postupci započeti pre stupanja na snagu ovog zakona sprovede se po odredbama Zakona o javnom informisanju i medijima ("Službeni glasnik RS", br. 83/14, 58/15 i 12/16 - autentično tumačenje).

Član 154

Izdavač je dužan da u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko to već nije učinio, registruje podatke o mediju iz člana 47. stav 1. tač. 2) i 8) ovog zakona.

Ukoliko izdavač ne registruje podatke iz stava 1. ovog člana u propisanom roku regulator će medij izbrisati iz Registra po službenoj dužnosti, bez donošenja posebnog akta o brisanju.

Proizvođači medijskog sadržaja dužni su da u roku od šest meseci od dana uspostavljanja Evidencije podnesu prijavu za evidentiranje podataka koji se upisuju u Evidenciju proizvođača medijskih sadržaja.

Član 155

Postupci privatizacije izdavača koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaću se u skladu sa propisima kojima se uređuju uslovi i postupak promene vlasništva javnog kapitala i sa odredbama ovog zakona.

Privatizacija izdavača iz stava 1. ovog člana vrši se na način kojim se kupac medija obavezuje da obezbedi kontinuitet u proizvodnji medijskih sadržaja od javnog interesa, u periodu od pet godina od dana zaključivanja ugovora o prodaji kapitala, a ugovorom o prodaji kapitala se mogu odrediti i druge obaveze kupca, po pravilu u trajanju od pet godina od dana zaključivanja ugovora o prodaji kapitala.

Kontinuitet u proizvodnji medijskih sadržaja iz stava 2. ovog člana za elektronske medije podrazumeva obavezu održavanja udela programskog vremena u skladu sa programskom šemom koja je važila u periodu od 12 meseci pre dana stupanja na snagu ovog zakona.

Kontinuitet u proizvodnji medijskih sadržaja iz stava 2. ovog člana za štampane medije podrazumeva obavezu održavanja uređivačke koncepcije koju je usvojio nadležni organ izdavača, a koja je važila u tom mediju u periodu od 12 meseci pre stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo nadležno za poslove privrede kontroliše ispunjenje ugovornih obaveza kupca iz stava 3. ovog člana na osnovu izveštaja Regulatornog tela za elektronske medije.

Ministarstvo nadležno za poslove privrede kontroliše ispunjenje ugovornih obaveza kupca iz stava 4. ovog člana na osnovu nalaza sudskog veštaka, koji kupac dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove privrede jednom godišnje za vreme trajanja ugovora o prodaji kapitala.

Ako kapital izdavača ne bude prodat u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, postupak prodaje kapitala se obustavlja, a kapital izdavača se privatizuje prenosom kapitala na zaposlene bez naknade u daljem roku od šest meseci.

Kapital izdavača koji se nakon stupanja na snagu ovog zakona prenese u Registar akcija i udela prenetih posle raskida ugovora zaključenog u postupku privatizacije koji vodi ministarstvo nadležno za poslove privrede u skladu sa zakonom kojim se uređuje privatizacija, privatizuje se prenosom kapitala na zaposlene bez naknade u roku od šest meseci od dana raskida ugovora o prodaji kapitala.

U slučaju da zaposleni ne prihvate prenos besplatnih akcija u skladu sa st. 7. i 8. ovog člana, medij prestaje da postoji i briše se iz Registra medija, po službenoj dužnosti na osnovu obaveštenja ministarstva nadležnog za poslove privrede da zaposleni nisu prihvatili besplatni prenos akcija, a izdavač je dužan da donese odluku o prestanku rada medija i promeni delatnosti.

Član 156

U postupku privatizacije izdavača ministarstvo nadležno za poslove privrede pre zaključenja ugovora o prodaji kapitala za elektronske medije upućuje Regulatornom telu za elektronske medije zahtev za davanje mišljenja o postojanju odnosno nepostojanju stanja kojim se narušava medijski pluralizam od strane kupca, shodno odredbama čl. 53, 54. i 55. ovog zakona i odredaba Zakona o elektronskim medijima koji se odnose na narušavanje medijskog pluralizma.

Regulatorno telo za elektronske medije dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove privrede mišljenje iz stava 1. ovog člana u roku od 20 dana od dana prijema zahteva.

Ministarstvo nadležno za poslove privrede dostavlja Regulatornom telu za elektronske medije ugovor o prodaji kapitala za elektronske medije u roku od tri dana od dana zaključenja ugovora o prodaji kapitala izdavača medija.

Regulatorno telo za elektronske medije dostavlja pisani akt o izvršenju obaveze kupca, odnosno obezbeđenju kontinuiteta u proizvodnji medijskih sadržaja od javnog interesa za elektronske medije, za period od 12 meseci od dana zaključenja ugovora o prodaji kapitala, u ugovorenom roku trajanja obaveze, odnosno uvek kada se utvrdi odstupanje od obaveze kontinuiteta u proizvodnji medijskih sadržaja od javnog interesa koje zahteva i preduzimanje mera iz nadležnosti ministarstva za poslove privrede.

Regulatorno telo za elektronske medije dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove privrede pisani akt iz stava 4. ovog člana u roku od 30 dana od isteka relevantnog perioda za koji se pisani akt podnosi.

Regulatorno telo za elektronske medije dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove privrede i obaveštenja o oduzimanju dozvole za pružanje medijske usluge, odnosno o brisanju elektronskog medija iz Registra medijskih usluga.

Član 157

Vlada će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonski akt predviđen članom 13. ovog zakona.

Ministarstvo nadležno za poslove informisanja dužno je da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donese podzakonske akte predviđene čl. 25, 27, 28, 30, 31, 33, 51. i 66. ovog zakona.

Član 158

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnom informisanju i medijima ("Službeni glasnik RS", br. 83/14, 58/15 i 12/16 - autentično tumačenje).

Član 159

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim čl. 31-34, člana 47. stav 1. tač. 11)-14) i stav 2, koji počinju da se primenjuju od 1. januara 2025. godine.

Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnom informisanju i medijima

("Sl. glasnik RS", br. 51/2025)

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".